

VELED TARTOK

CSALÁDNAPOK, 2015



VELED TARTOK

Családnapok, 2015



Családok a Családért Egyesület
Óbudavár, 2015

Lektorálták:
Bodó Márton és Rita,
Czigányik Zsolt és Anna,
Csermák Kálmán és Alice,
Komáromi Mária,
Schumiczky Ildikó

Szerkesztette:
Fleischer Zoltán és Andrea

ISBN 978-615-5490-03-3

Kiadja a Családok a Családért Egyesület
8272 Óbudavár, Kistelek u. 2.
www.schoenstatt.hu • iroda@schoenstatt.hu
Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Nyomdai előkészítés: Palásthy Bt. • www.PalasthyBt.hu
Nyomás: Vareg Nyomda • www.vareg.hu
Felelős vezető: Bernwallner Viktor

Tartalomjegyzék

Veled tartok.....	9
Gertrúd-Mária nővér előadásából (Fordította: Dabóczi Bíbor)	
Elmenni a perifériákig	12
Nádudvari András és Rita	
„Vizük a szentélyből fakad”	18
Soós Viktor és Zsuzsanna	
Magaslati ember	22
Lőw Péter és Helga	
Fiataljaink	28
Varga Károly és Erika	
Második félidő.....	33
Oláh István és Éva	
A tüzet továbbadni	38
Farkas Sándor és Gyöngyvér	
Bátorság, önnevelés, szeretetszövetség a Szűzanyával	43
Fehér Zoltán és Mária	
Társam szívében megpihenni	48
Mester Balázs és Judit	
Nem ítélni, jobban szeretni.....	54
Pap Csaba és Klári	
Hősies hit a Szűzanya életében avagy „Veled tartok” a Szűzanya életében	61
Kentenich atya előadása	

Veled tartok

Gertrúd-Mária nővér előadása
Óbudavár 2015. január 3.

I. Róma 2014: Veled tartok – Róma 1951: Veled tartok

A Schönstatt alapításának 100. évfordulója alkalmából tartott jubileumi ünnepségen, 2014. október 25-én, Rómában a fiatalok egy zarándokutát szerveztek Pallotti Szent Vince sírjától a Szent Péter-bazilikáig. Mindenki kapott egy ún. barátság-kar-kötőt, ezzel a felirattal: „Veled tartok!”

Az 1940-es évek végén, ill. az 50-es évek elején egy párbeszéd zajlott az Egyház és Kentenich atya, valamint a schönstattiak között. A két fél között közeledésre, találkozásokra, párbeszédre és az álláspontok tanulmányozására is sor került, végül az addigi félreértések is szóba jöttek. Kentenich atya úgy érezte, állást kell foglalnia, ezért hosszú levelet írt Dél-Amerikából. Ennek eredménye azonban nem a nézetkülönbségek tisztázása, hanem az illetékes püspök megbántódása lett. Kentenich atya tudta, hogy az eljárása kockázatos. Meg volt azonban arról győződve, hogy „akinek küldetése van, annak azt be kell töltenie”. Az Egyház képviselői úgy döntöttek, hogy Kentenich atyát és a Schönstatt-családot alaposabban megvizsgálják: Kentenich atyának bizonytalan időre távoznia kellene az alapításától, így választás elé állították: ha szabad akaratából távozik, akkor esélye van arra, hogy valamikor visszatérhet, ha nem, akkor csak a koporsójában térhet haza.

Nehéz döntés volt ez, Kentenich atya küzdött. Ebben az időszakban Rómában tartózkodott hűséges útítársa, Alex Menningen atya, mint a Schönstatt-család képviselője. Kentenich atya elhatározta, hogy szabad akaratából soha nem távozik, de ha küldik és mennie kell, akkor azonnal elutazik.

Ezért Menningen atyához fordult, ezzel a kérdéssel: „Alex, velem tartasz?” Ő először így felelt: „Nem, erre képtelen vagyok”. Menningen atya csak később, hosszabb belső küzdelem után felelte: „Igen, veled tartok.”

Szövegrészlet következik egy videóból: „Az oltárra helyezett levél” Santiago, 1999. „Tua res agitur”¹

Az a tudományos párbeszéd, amelyre Kentenich atya lehelének megírásával törekedett, nem jött létre, ezzel szemben egyre több kritika érte személyét. A (trieri) vizitátor a Szent Officinumhoz (Rómába) benyújtott javaslatában egy apostoli vizsgálatot javasolt a Schönstatt-mű ügyében. Mindezt hosszú hallgatás követte.

Kentenich atya jelen volt Rómában 1949 novemberében, de nem esett szó róla. Jelen volt 1951 januárjában, februárjában és márciusában, de még mindig semmi szó nem esett róla. Valamennyi munkatársa azt javasolta neki, hogy ne váltson ki vitát.

Az (apostoli) vizitátor a következőket mondta Kentenich atyának első római beszélgetésük alkalmával: „Gondolom, tisztában van azzal, hogy a (trieri) püspökséghez intézett levél az Ön részéről nagy oktalanság volt.”

Kentenich atya erre a következőt felelte:

– Az attól függ. Létezik emberi okosság, de létezik természetfeletti, isteni bölcsesség is.

– Úgy véli, hogy természetfeletti bölcsességgel járt el?

– Igen, meg vagyok róla győződve – válaszolt Kentenich atya.

1951 májusában az apostoli vizitátor, Sabastian Tromp atya Rómába idézte Kentenich atyát és választás elé állította: Hagyja el művét szabad akaratából vagy pedig kényszerből. Közben Menningen atya minden pillanatban mellette volt.

1 „Tua res agitur (paries cum proximus ardet)”, vagyionod forog veszélyben (ha a szomszédod háza ég), Horatius Epistoláiból vett idézet. Forrás: Pallas Nagylexikon

Menningen atya (M.a.): *Atya, most mit fog tenni? Mérlegelte már?*

Kentenich atya (K.a.): *Kentenich atya egy kicsit elgondolkozott. Először egy másik kérdést kell feltennünk. Mit fogUNK csinálni? Te és én.*

M.a.: *Én, hogyhogy? Hogy érted ezt?*

K.a.: *Én még soha életemben nem cselekedtem egyedül, hanem mindig az egész Schönstatt-családdal egyetemben. Most rajtad kívül senki sincs jelen a Családból. Ezért mondtam, hogy te és én. Ekkor következett az előbb említett kérdés először: Alex, velem tartasz?*

M.a.: *Atya, képtelen vagyok erre!*

K.a.: *De Kentenich atya megismételte: Alex, velem tartasz?*

M.a.: *Atya, gondolja meg, mit kockáztatunk! Nyomorékok leszünk. Az egész (Schönstatt) művet szét fogják szaggatni!*

K.a.: *Na és? Isten felé meg kell tennünk a legkomolyabb felajánlást, ha a végsőt és a legkedvesebbet kéri tőlünk. Ő rendelkezhet vele... és mi a rendelkezésére állunk...*

M.a.: *Atya, Önnel tartok. Eddig is mindig Önnel tartottam, soha nem hagytam Önt magára.*

Ekkor Kentenich atya a kezét nyújtotta: *Rendben van. Akkor együtt megyünk.*

Kentenich atya nem hagyta el szabad akaratából a művét, de készen állt rá, amennyiben az Egyház ezt kérné tőle. A Schönstatt-család iráni hűsége készítette arra, hogy így járjon el.

Néhány hónappal később elválasztja őt művétől a Szent Officium, és Európa elhagyására kötelezi.

Egy újabb keresztút veszi kezdetét.

Időnként újabb dekrétumok érkeztek, ő azonban mindig megerősített bennünket a győzelembe vetett hitével, és azt mondta, mindezek a szenvedések egykor a javunkra fognak válni.

Mialatt az Egyesült Államok-beli száműzetésének helyére, Milwaukee-ba utazott, még el tudott jutni Latin-Amerikába, hogy ott Argentína első leányszentélyét felszentelje.

„A szentélyt fehér kardvirágokkal díszítettük fel, melyek egy „V” alakot formáztak. Ez a német „Vater” – atya szó – kezdőbetűjét jelentette. Kentenich atya belépett a szentélybe, és az ujjaival jelezte, hogy megértette a virágok jelentését. És mit tett ekkor? Elfordult, letörölte a könnyeit és áldását adta.”

Reggelente prédikációiban azt mondta, hogy olyan emberekre lenne szükség, akik készek arra, hogy saját haza nélkül is otthon készítsenek mások számára.

*„Szentélyed a mi Názáretünk,
ahol Krisztus, a Nap melegen világít.”²*

*„Vedd el a gyermeket, melynek Te adtad az életet,
melynek szeretetem minden erejét szentelhettem.”³*

*„Szívesen adnám érte becsületemet, testemet és életemet,
egészségemet, erőmet s képességeimet.”⁴*

Isten azért küldi nekünk a nehézségeket, hogy általuk eloldódjunk önmagunktól, és így növekedjen a hitünk, s a szívünk is eloldódjon önmagunktól.

2 Kentenich atya: Ég felé, Schönstatti zsolozsma, A nap kezdete 54. old.

3 Kentenich atya: Ég felé, „Mindenható, ha el akarod venni”, Imádság, 123. o.

4 Kentenich atya: Ég felé, „Mindenható, ha el akarod venni”, Megfontolás, 122. o.

II. 2014/2015 Mi is azt mondjuk: Veled tartok

Éves jelmondatunkkal mi is ehhez az eseményhez csatlakozunk.

Mi, magyarok, mint Tilmann atya „kedvenc gyermekei” és egyben Kentenich atyáé is. Különleges küldetésünk van, a „próféta köntöse”⁵ a vállunkon van.

Azt feleljük erre: Veled tartok.

1. A hétköznapiakban

Azt mondjuk a Szűzanyának: Veled tartok Jézushoz. Együtt megyünk veled a gyermekek útján, a szeretet, az igehirdetés útján, a hódítás, az emberhalászok útján, és a keresztség útján.

Azt mondjuk a házastársunknak: Veled tartok minden magaslapon és mélységben akkor is, ha fájdalmat okoztál nekem, hiszen a szeretet fájhat. Hozzád tartozom, akkor is, ha a kapcsolatunkban valami sötétség van, mikor nem értelek. Megsimogatom a hajadat és azt mondom: nem értelek, de hozzád tartozom.

Ezt mondjuk idősödő szüleinknek: Veled tartok hálásan, akkor is, ha megváltozol, akkor is, ha még mindig úgy bánsz velem, mint egy kisgyerekekkel, akkor is, ha fájdalmat okozol nekem, akkor is, ha beteg vagy és a rólad való gondoskodás az erőim határáig megpróbál. Igen, veled tartok: a szeretet fájhat.

Ezt mondjuk a gyermekünknek: Veled tartok akkor is, ha máshogy fejlődsz, mint ahogy szeretném, akkor is, ha szemtelen vagy, vagy harcolnom kell veled, akkor is, ha nem találod önmagadat. A gyermekünkkel való minden örömben és fájdalomban azt mondjuk: Veled tartok. (Családnapiakon, német családoknál egy édesapa a belső küzdelmeiről beszélt. Elfogadlak, mikor a zene túl hangosan szól a házban. Elfogadlak.)

Egyszerűen elengedjük a dolgokat. Mikor oly nagyon vágyom még egy gyermekre, de nem érkezik, vagy egy vetélés esetén – ez is egy elengedési gyakorlat –, vagy amikor meghá-

⁵ Illés próféta a köpenyét terítette Elizeusra a kiválasztás jeleként

zasodik a gyermekünk, vagy hivatást választ. Mindezekben az esetekben szükség van az elengedésre. Fájdalmat okoz valami, én mégis azt mondom: Veled tartok.

De mondhatjuk mindezt a diákjainknak, a munkatársainknak, az önkéntes munkában a segítőinknek, a kollégáinknak, a főnökünknek is: Veled tartok.

2. A próféta köntöse a vállunkon van

Azt mondjuk: Veled tartok, akárcsak Alex Menningen Kentenich atyával.

Ez egy csodálatos küldetés: Kentenich atya számít ránk.

Az Őszövetségben Illés prófétát a következőképpen mutatják be egy jelenetben: Illés érzi, hogy közeleg számára az idő, mikor mennie kell. Ekkor a köntösét rádobja tanítványa, Elizeus vállára, annak jeleként, hogy neki kell az ő feladatát, küldetését, méltóságát és terhét tovább vinnie:

„Amikor onnét elment, találkozott Safát fiával, Elizeussal. Éppen szántott, tizenkét pár ökör haladt előtte, maga pedig a tizenkettedik pár mögött haladt. Illés odament hozzá és rávetette köntösét. Az ott hagyta az ökröket – elbúcsúzott apjától és anyjától –, aztán Illés után szaladt, nyomába szegődött és szolgája lett.” (Királyok 1. könyve 19,19)

Ehhez a jelenethez kapcsolódik Kentenich atya, mikor különböző alkalmakkor hű tanítványa, Alex Menningen és később közössége más tagjainak vállára dobja prófétai köntösét.

Kentenich atya börtöncellájának ablaka (Gestapo börtön, Koblenz) egy templomtoronyra nézett. Ezen a toronyablakon keresztül jelek és pillantások segítségével lehetséges volt vele a kommunikáció. 1942. január 19-én Kentenich atya a következőket írja Menningen atyának egy ilyen látogatása után:

„Nagy öröm volt számomra, hogy tegnap és tegnapelőtt láthattalak a toronyablakon keresztül. Lélekben közben a te válladra vettem a »prófétai köntösömet«. Viseld méltósággal! Én egyelőre egy másik köntöst viselek. Szívesen teszem ezt abban a meggyőződésben, hogy így jobban hasznára lehetek a Műnek.”

1952. július 30-án, útban az Egyesült Államok felé, Kentenich atya Brazíliában időzött. Ekkor egy előadásában, melyet palottinus atyáknak tartott, a következőket mondja:

„Fontosnak tartom, csaknem azt mondhatnám, hogy hátrahagyom Önöknek a prófétai köntösömet. Mit is jelent ez? Ez képletesen azt fejezi ki, hogy Önök ezután képesek arra, hogy önállóan hordozzák az egész Művet.”

A próféta köntöse a mi vállunkon is van.

73. születésnapján, 1958. november 16-án Szent Józsefre vett pillantással azt mondta Kentenich atya:

„Vedd a gyermeket és az anyját!” Hiszek abban, hogy ma 73 éve ugyanezt a küldetést kaptam én is. Tehát az, akit meghívtak, még mielőtt az anyaméhben megfogant volna, különleges küldetést kapott, hogy a Szűzanya hírnöke legyen, a követe, akinek az ő dicsőségét kell hirdetnie korunknak.

Isten Önöket is, kedves Schönstatt-családom, arra hívja, hogy segítsenek engem ebben a nagy küldetésben. Önök közül mindnyájan megkapják ma ezt a küldetést az ünnepelttől, Édesanyánk és schönstatti királynőnk küldetését. Olyan vigasztaló, hogy mindez nem egyedül az én vállamon nyugszik, hogy Önök ebben mindannyian segíteni szeretnének nekem ezt az óriási feladatot teljesíteni.”

Mi, mint magyarok – Tilmann atya kedvenc gyermekei –, és egyben Kentenich atyáé is, arra vagyunk meghívva, hogy a hivatását együtt hordozzuk vele, és hogy szentélyünkéből kiindulva, itt Magyarországon újra meghódítsuk az országot Krisztus számára.

Elmenni a perifériákig

(Ferenc pápa gondolatai alapján)

„Elmenni a perifériákig!” Ferenc pápa megválasztása óta nem tudunk megszabadulni ettől a gondolattól. Új szelek fújnak az Egyházban, halljuk nap mint nap Rómából a híreket, miként mutat nekünk új utakat a pápa. Sőt, a jubileum alkalmából még külön hozzánk, schönstattiakhoz is szól. Talán elég is lenne az ő szavait felidézni. Azért Jézusnál, a szenteknél és Kantenich atyánál is megtalálhatjuk, hogyan is kellene viszonyulnunk a perifériához. Sőt, még azon is gondolkodhatunk, mit is jelent egyáltalán: „periféria”?

Amikor perifériáról hallunk, eszünkbe jutnak a szegények, hajléktalanok, talán valahol ott messze Afrikában a leprások, a harmadik világban élők. Tudjuk, hogy társadalmilag milyen hatása van az önkéntességnek: felmérések bizonyítják, hogy azok az emberek, akik önkéntes munkát végeznek, egészségesebbek, elégedettebbek az életükkel és tovább élnek. Talán ebben a kérdésben is fejlődünk, egyre többen segítenek embertársainknak az egyre jobban növekvő közöny mellett (és ellenére).

Kezdjük a legnagyobb példamutatóval, Jézussal! Az Ő fogantatása, születése nem éppen a középpontban zajlott. Názáretből Betlehembe, de még Betlehemnek is a szélére, a barlangba vezet minket az angyal.

„A nagy esemény elrejtve történt. Annak idején, amikor Jézus megszületett, a Római Birodalom hatalma teljében volt, de Jézus születéséről senki sem vett tudomást. Ő valahol a nagy birodalom peremén született. Éppen csak a helybeli Heródes király lett mérges, amikor a napkeleti bölcsek hírt vittek neki egy újszülött királyról. A sok gyerek halála szörnyűséges tett volt, de nem különösebben feltűnő. Heródes egyébként is kegyetlen uralkodó volt. A nagy Római Birodalomban az esemé-

nyek haladtak a maguk módján anélkül, hogy a világ királyának és megváltójának születéséről tudomást vettek volna.”¹

Krisztus életéből nem egy példát vehetünk arról, hogyan bánt a kitaszítottakkal, betegekkel, bűnösökkel. Mindannyian ismerjük ezeket a történeteket. De mit kezdhethetünk velük ma?

A következőkben Ferenc pápa szavait idézzük, melyeket nekünk, schönstattiaknak mondott a jubileumi meghallgatáson:

„Maga a lelkipásztori módszer ebben az esetben csakis a »testközelség«. A kísérés. Ez azt jelenti: időt adok, szánok, pazarolok a másik emberre. A nagy időpazarló mester Jézus. Nem igaz? Rászánta az időt a kísérésre, a lelkiismeret érlelésére, sebek gyógyítására, tanításra. A kísérés azt jelenti, együtt járni az utat. [...] Nem térítünk erőszakosan, mert az nem hoz eredményt. Kísérni őket! Türelem, türelem. Ma egy szó, holnap egy tett. Nem tudom. Ez tudnám javasolni.”²

A Szentatya idézi XVI. Benedek pápát is: „Az Egyház nem a térítői buzgalom által növekedik, hanem a hozzávaló vonzódás során.”

Majd így folytatja: „Mi nem vagyunk senkinek a megmentői. Mi a közvetítői vagyunk Valakinek, aki megmentett mindannyiunkat. [...] Sokszor ismétlem, hogy az az Egyház, amelyik nem mozdul kifelé, az a kiválasztottak belterjes Egyháza. Az az egyházi mozgalom, amelynek nincs küldetése, az a kiválasztottak belterjes mozgalma. Ahelyett, hogy utána-menne az elveszett báránynak, vagy segítene valahol, vagy tanúskodna a hitéről, inkább saját klikkjének szenteli magát és a bárányokat fésülgeti. Ugye? Lelki fodrászok, nem? Ez így nem megy.

Tehát menni, menni, saját magunkból kilépni. Egy zárt egyház, egy zárt mozgalom vagy közösség előbb-utóbb megbetegszik. A bezártság minden betegségét viseli. Az a mozgalom, egyház vagy közösség, amelyik nem mozdul kifelé, az persze

1 P. Beller Tilmann: *2000 - Az új kezdet*. Egy út Kantenich atyával. Családok a családért Egyesület, Óbudavár, 2001, 23. oldal.

2 Ferenc pápa válaszai a schönstatt családnak az audiencián, Vatikán, 2014. október 25. <http://csaladok.schoenstatt.hu/Ferenc-papa-valaszai-az-audiencian.html>

téved, és megint téved. De olyan szép bocsánatot kérni, ha tévedünk. Ezért ne féljetez kilépni a küldetésekkel! Kilépni az útra. Úton vagyunk mind. De vigyázat, Szent Teréz figyelmeztet, hogy aztán az úton, ha egy szép helyet találunk, ott megállunk, ugye, és elfelejtjük, hogy folytatni kéne az utat. Nem tanulunk le. Pihenni azt igen, aztán tovább kell indulni. Menni céltudatosan, nem csak barangolni. Mert azért megyünk, hogy adjunk valamit. Küldetésbe megyünk. [...]

És van még egy dolog, ami elkerülhetetlenül fontos! Azt kérdeztétek, mi az én titkom? Hát nekem segít az, ha a dolgot nem a középpontból nézem. Egyetlen középpont van, Jézus Krisztus. Az a hely őt illeti. Jobb, ha mi a perifériáról tekintünk a dolgokra, onnan világosabbnak látszanak. Ha bezárkózunk saját kis világunkba, a mozgalom, a plébánia, a püspökség kis világába, vagy akár itt a Kúria kis világába, akkor nem tudjuk megragadni az igazságot. Meg tudjuk érteni elméletileg a dolgokat, de Jézus igazságának a valóságát nem. Szóval az igazság jobban megragadható kívülről, mint a középpontból. Ez nekem segít.

A napokban a kriminológusoknak volt világtalálkozója, s ott valaki mesélt nekem a tapasztalatairól. Az az ember azt mondta: Tudja, atyám, néha előfordul, hogy mikor bemegyek a börtönbe, együtt sírok a rabokkal. Ez egy példa. Ez az ember nem csak a jog oldaláról látja a valóságot, amely alapján ítékeznie kell, hanem a lelki szenvedést is látja, és így sokkal jobban érzékeli magát az igazságot. Az elmúlt napok egyik legszebb élménye számomra, hogy láttam egy bírót, aki úgy érezte, nagy kegyelemben van része, amikor együtt tud sírni a rabokkal. Szóval kimegyünk a perifériára, jó?

Tehát azt mondom: egészséges öntudatlanság az, amikor tudjuk, hogy Isten teszi a dolgokat. Imádkozunk és rábizzuk magunkat. Bátorság, kitartás és elmenni a perifériára. Nem tudom, ez az én titkom-e, de ez az, ami velem is történik. [...]

Vajon mikor valódi egy út, egy segítség? Ha nem tesszük központi helyre. Egy középpont van, Jézus Krisztus. Ha a lelkipásztori munkám, és minden egyéb fontos tevékenységem

kerül a középpontba, akkor Jézus már nincs ott. Az Egyházban semmilyen lelkiség, és semmilyen karizma, még a legcsodálatosabb sem lehet a központba helyezve. A középpontban az Úr van.

És figyeljete csak: amikor Szent Pál az első Korintusi levélben a csodálatos karizmákról beszél, hogyan fejezi be? Azt mondja: valami jobbat mutatok nektek. És a szeretetről beszél a végén. (1Kor 13) Arról, ami Istentől jön, ami Isten sajátja. Pál arra biztat, hogy Istent utánozzuk. Ne felejtsetek el ezt. Tegyétek fel sokszor a kérdést: Nem teszem-e a központba magamat, a mozgalmunkat, a kegyelmi ajándékokat (karizmákat)? Bocsánat, hogy dél-amerikai spanyolt beszélek, nem európaikat, nekünk van egy szavunk (a »figuretti«) arra a személyre, aki szívesen van a középpontban. Csak Jézus legyen a középpontban. Egy apostol sosem lehet a központban, hiszen ő szolgáló. A középpontot szolgálja. [...]

Áldásommal küldelek benneteket, mint az elkövetkező évek misszionáriusait. Nem az én nevemben küldelek titeket, hanem Jézus nevében. Küldelek benneteket, de nem egyedül, hanem anyánkkal, Máriával kéz a kézben, és anyánknak, a Szent Egyháznak az ölében. Küldelek benneteket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.”³

Egy másik alkalommal Antonio Spadaro jezsuita újságírónak mondta Ferenc pápa: „Ez az Egyház, amellyel együtt kell éreznünk, mindenkinek a háza, nem egy kis kápolna, amely válogatott személyek szűk csoportját fogadja csak be.”⁴ Ez elég jól ránk illik, schönstattiakra, nem? Mi a biztosítékunk arra, hogy nem zárkózunk be a kis kápolnánkba? Tudjuk, hogy a kápolnánknak rengeteg oldalhajója van, a háziszentélyeink. Tehát egyszerűen megnyitjuk az otthonunkat, elérhetővé tesszük mások számára is a háziszentélyünket. A magyar családmozgalom felnőtt, 25 éves. Nem lenne itt az ideje kilépni a világba?

³ Ferenc pápa válasza a schönstatt családnak az audiencián, Vatikán, 2014. október 25.

⁴ Antonio Spadaro: *Jó napot! Ferenc pápa vagyok*. Jezsuita könyvek, 2014.

Talán már el is kezdtük: jegyesoktatás, előadások, pedagógia, CSAK, táncház...

Kentenich atya sem szeretne volna bezárni a mozgalmat a kápolnába. A „2000 – Az új kezdet” kilencedben olvassuk: „Egy új típusú keresztényről van tehát szó. Egy olyan keresztényről, aki továbbad. Az élethez hozzátartozik, hogy élő kapcsolatban áll a környezetével. [...] Egy keresztény számára az a döntő kérdés: tud-e valamit a környezetének adni? Van-e abban a helyzetben, hogy formálja a környezetét? Röviden szólva: a jövő kereszténye vagy apostol, vagy már nem keresztény többé.”

Kentenich atya így mondja: „Engedd, hogy Krisztus-hordozó legyenek korunk számára. Mit jelent Krisztust hordozni a mi korunk számára? Azt jelenti, hogy ha az Úr bennem lakik, akkor megmutatom az embereknek a bennem lévő jóságot. Így mondja nekünk Pál apostol: „Jóságos emberségeket ismerje meg mindenki. Az Úr közel van!” (Fil 4,5) Ez a tett nemcsak annak a másik embernek fontos, aki Krisztus szeretetét általunk érezheti meg. Ez nekünk magunknak is fontos. Ha odafordulunk valakihez és neki a jóságunkat megmutatjuk, akkor erő árad ki belőlünk, ami éppen abban a pillanatban keletkezik bennünk, amikor jóságot ajándékozunk. [...] A nagylelkűség tágítja a szívet, és először és elsősorban annak tesz jót, aki nagylelkű és nagylelkűen viselkedik. Természetesen ez kihat a környezetre is, ez egészen biztos. Egy különösen szép lelki változás megy végbe. Ha Krisztus él bennünk, és ha mi jóságosan fordulunk másokhoz, akkor egyszer csak hirtelen Krisztus szemével kezdjük látni az embereket. Persze, Ő bennünk él.”⁵

Tehát a középpont mindig Krisztus. Onnan megyünk a perifériára, hozzá térünk vissza. Krisztus szemével látjuk az embereket. Nem kell Afrikába mennünk. Nálunk is vannak szegények, valószínűleg a közelünkben is.

Nem csak anyagilag gondolhatunk a perifériára, a szegénységre. Az emberek erkölcsileg, szellemileg is a perifériára kerülhetnek. Milyen könnyen ítélkezünk, ahelyett, hogy a közelségre, a másik megszólítására törekednénk! Lehet, hogy

5 P. Beller Tilmann: 2000 - Az új kezdet, 26-27. oldal.

számunkra a periféria a saját eltévedt gyermekünk, a barátai, vagy a hit nélkül felnőtt szüleink, elvált ismerőseink, vagy azok, akik folyton csak facebookoznak.

Hogyan közeledjünk másokhoz? Nem kell „térítenünk”. Mi a közvetítői vagyunk Valakinek! Kató Csaba és Ágota rögbicsapatot hoztak létre, így a sporttal a pályán is képviselik az Egyház küldetését: Ja, ti vagytok azok a szentek! – mondták nekik az edzőképzőn.

„Jólesik, hogy másokban is visszhangot ébreszt, ha normálisan tudjuk képviselni a hitünket, az értékrendünket... A hivatásunk nem térítésről szól, hanem arról, hogy amink van, felkínáljuk ajándékként másoknak. De csak úgy lehet bármit felkínálni, ha közben nyitottak vagyunk arra, hogy az ő ajándékaikat is elfogadjuk... Soha nem gondoltam magamra térítőként. Jelként viszont igen. Olyan jelként, aki Krisztushoz tartozik, hordozza őt, és meg akarja mutatni az embereknek.”⁶

Jézussal, a Szűzanyával vigyük az örömhírt a perifériára, a szegényeknek, azoknak, akiket elhagytak. Keressük meg, kikhez van meghívásunk, hová szólít minket Krisztus? Bátran mondjuk: Veled tartok!

6 Szőnyi Szilárd (szerk.): *Kit ad Isten? Vallomások szerelemről, házasságról*. Heti Válasz Kiadó, Budapest, 2009. (62.o.)

„Vizük a Szentélyből fakad...”

„Visszavezetett a templom bejáratához, és lám, víz fakadt a templom küszöbe alatt a keleti oldalon, mert a templom kelet felé nézett. A víz a templom jobb oldalán folyt le az oltártól dél felé. Kivitt azután az északi kapun és körülvezetett kívülről egészen a külső kapuig, amely kelet felé néz, és lám, víz tört elő a jobb oldalon. Így szólt hozzám: »Ez a víz a keleti vidék felé indul és lefolyik Arabáig, s eljut a tengerig; amikor beleömlik, annak vize egészséges lesz. Amerre elér a folyó, minden élőlény, amely mozog, élni fog. Halak lesznek nagy bőségben, mert ahová ez a víz behatol, egészségessé lesz, és élni fog minden, ahová a folyó elér. A folyó mentén, mindkét parton mindenfajta gyümölcsfa nő, amelyeknek lombja nem hull le, s gyümölcse nem fogy el: minden hónapban friss gyümölcsöt hoznak, mert vizük a szentélyből fakad. Gyümölcsük eledelül, lombjuk pedig orvosságul szolgál.«” (Ez 47,1-2., 8-9., 12)

Milyen érzékletesen fejezik ki a próféta szavai e szentírási szakaszban azt, hogy a szentélyből fakadó tiszta víz hogyan válik az élet forrásává, hogyan válik egészségessé és gyümölcsözővé minden, amit ez a víz elér. Erről a bibliai ígéről bizonyára rögtön eszünkbe jut a mi schönstatti szentélyünk. Ezt a tiszta forrást és ezt a gyümölcsözőséget ígérte meg a Szűzanya 101 esztendővel ezelőtt a fiatal Kentenich atyának és a Mária-kongregáció ifjainak, amikor birtokba vették a schönstatti völgyben az elhagyott temetőkápolnát: „Ne okozzon gondot nektek a kívánságtok teljesülése... Én is szeretem azokat, akik szeretnek engem. Bizonyítsátok be először, hogy valóban szerettek, hogy komoly a szándékotok!... Akkor szívesen idetelepszem közétek, és bőkezűen osztok adományokat és kegyelmeket. Akkor a jövőben majd erről a helyről magamhoz vonzom az ifjú szíveket, és úgy nevelem őket, hogy hasznos eszközökké váljanak a kezemben...”¹ A Szűzanya valóban otthon talált a kis kápolná-

¹ Alapító Okirat, 1914. október 18.

ban, és ez a szentély a lelki otthonosság, a benső átalakulás és az apostoli gyümölcsözőség forrása lett.

A következő évtizedekben a történelmi események és a mozgalom nemzetközivé válása miatt világszerte egyre több helyen épültek kis kápolnák – leányszentélyek –, melyek a schönstatti kápolna pontos másolatai voltak. Később egyre több család, férfi és nő, fiú és lány szívében született meg a vágy, hogy az otthonukba is meghívják a Szűzanyát, hogy telepedjen közéjük, ossza kegyelmeit és nevelje őket, így otthonaikban háziszentélyeket létesítettek. „Szentéllé tesszük saját családi otthonunkat. Ennek jelképe a háziszentély, vagyis az a hely lakásunkban, amelyet az Istenanyának szentelünk. Onnan árad ránk az Istenanya segítsége, aki így akarja megvalósítani közöttünk feladatait. Ő gondoskodik arról, hogy az egész házat vallásos légkör járja át, és ez tartsa össze az apát és az anyát, hogy ez a légkör töltsse el a gyermekek és az unokák szívét” – mondta Kantenich atya.

Így vallott erről egy édesanya: „Ha sikerül a napot bensőséges imával kezdeni, akkor ez szó szerint megnyit egy forrást, amelyből estig merítgetni lehet. Ilyen napokon tudom, miért vagyok én itthon, miért kell százszor elpakolnom, miért nem lehet nekünk »ezünk meg azunk«. Megértem jobban, miért hisztis már megint a »büdös kölök«, és van türelmem megnyugtani. Pontosabban a türelmem, szeretetem nyugtatja meg. »Forrásos napokon« gyönyörűnek látom a lakásunkat, viccesnek, hogy már két hete nem lehet becsukni az ajtót, és hogy nyikorog mindegyik (igazi zenei élmény!). Ekkor sajnálom a férjemet, hogy sokáig kell bent maradnia a munkahelyén. Ezen a napokon bevonom a Szűzanyát is a munkákba. Megkérem, merítsen ő a forrásból, és adogassa a csöbröket. Ilyenkor eszembe jut, hogy mit főzzek, kevesebb tányér esik le, és egészen elviselhető lesz a rendetlenség körülöttünk. Ő segít aprópénzre váltani a kegyelmet. Végül ezeken a napokon biztos, hogy este »nagyot« imádkozunk közösen, hiszen annyi mindentért kell hálát adni, számtalan dolgot lehet megköszönni.”

Hogy a szentélyből élet fakad, azt sokszor egészen konkrétan megtapasztalhatjuk az óbudavári szentélyben is. Egy házaspár már régóta küszködött azzal, hogy a vágyott gyermekáldás nem érkezik meg családjukba. A nyári családnapokon megosztották e nehézségeiket, fájdalmaikat, küzdelmeiket a jelenlévő családokkal. Egy résztvevő házaspár meghívta őket, hogy menjenek együtt a szentélybe, és kérjék a Szűzanyát, hogy járjon közbe értük, hogy a várva várt gyermek végre megszülethesse. Az imádság meghallgatásra talált, és az édesanya szíve alatt hamarosan megfogant az új élet.

A szentélyben nemcsak a Jóistennel és a Szűzanyával találkozhatunk, hanem házastársunkra is rátalálhatunk. „Talán együtt beülünk a háziszentélybe, és kipihenjük magunkat a Szűzanyánál. Elmesélünk valamit, amit átéltünk, és elcsendesedünk. Ebben a csendben óvatosan keressük a találkozást Istennel, aki a társunk szívében lakik. Megtapasztaljuk, hogy közelebb kerülünk egymáshoz. Jóleső érzés tölt el, hogy egymáséi vagyunk. Néha azt érezzük, hogy szakadék van közöttünk, az Isten-élmény ilyenkor olyan, mint egy mosoly a szakadék felett. Végérvényesen egymáséi vagyunk. Isten köztünk lakik és megtart bennünket az egymás iránti szeretetben” – írta Tilmann atya.

A szentélybe újra és újra visszatérhetünk, ha mindennapos munkánk nagyon igénybe vesz bennünket, ha teljesíthetetlennek tűnő terhek nehezednek ránk, ha úgy érezzük, hogy családi életünkre leginkább a káosz jellemző, ha tanácstalanok vagyunk gyermekeink nevelését illetően, ha gondok és bizonytalanságok nyomasztanak minket. „Szeretnénk újra feltöltődni, újból felszerelkezni, hogy országunk jövőjéért együtt dolgozhassunk, mint a Szűzanya eszközei. Forrásunkhoz, a szentélyhez megyünk, és azt várjuk a Szűzanyától, hogy újra otthont ajándékozzon nekünk a szívében, hogy átalakítson bennünket. Szükségünk van az Ő átalakító erejére, saját magunk, házasságunk, gyerekeink számára, családjuk számára, munkánk, munkatársaink, környezetünk számára. Azt várjuk a Szűz-

anyától, hogy ismét küldjön bennünket” – írja Gertrúd-Mária nővér.

Kentenich atya egyszer egy hölgynek ezt írta: „Őrizze meg helyét a Szűzanya szívében! Ön mindenképpen oda tartozik, ahol nyugalom van és biztonság. Az Ő szívében a győzelembe vetett hit is jelen van. Minden élethelyzetben és minden esetben tegyen jót, ahol alkalom nyílik erre, és mindenben fedezze fel, hogy jó atyai kéz van ön mögött, ami sorsát vezeti és irányítja egy bölcs életervnek megfelelően. Mindig gondoljon arra az egyszerű igazságra, hogy Isten atya, Isten jó, és minden jó, amit ő tesz. Ha ebbe belekapaszkodik, akkor meg fog birkózni az élettel, és áldássá fog válni nagyon sok ember számára.”

Mindezt megvalósíthatjuk Mária segítségével, az Ő végtelesen gazdag és hatalmas kelléktárával. A hely körül, ahol Ő lakik, szent terület alakul ki. Kentenich atya így magyarázta: ősszentély – leányszentélyek – háziszentélyek – szívszentélyek. Valójában mindent a szívszentélyért teszünk. Azért zarándokolunk el Schönstattba az ősszentélybe, azért építettük fel Óbudaváron a leányszentélyt, azért alakítottunk ki otthonunkban háziszentélyt, mert arra vágyunk, hogy hozzánk, a szívünkbe költözzön Mária, és segítsen a küzdelemben. A szívszentély a cél, ezt akarjuk végül.

„A szentélyünk egy olyan kegyhely, ahol Isten szeretete megérinti a földet. És mivel ez így van, ezért van itt az otthonosság, a lelki átalakulás és az apostoli gyümölcsözőség kegyelme... A döntő a szentélyben az őselmény: Isten jelen van, szeret és küld engem. Mária jelen van, szeret és küld engem. Ezt a döntő élményt nem lehet művileg létrehozni, nem lehet reprodukálni, ezt ajándékba kapjuk... A hely az által hat, hogy itt szeretet van, hogy itt emberek felszabadítják magukat a közösség iránti szeretetre, hogy megtapasztalják: *Isten jelen van, szeret és küld engem*. Az otthon a szeretetet jelenti. Valakinek ott-hont ajándékozni annyit jelent, hogy bevonjuk személyes szeretetünk hatókörébe. Ez csak akkor megy, ha önzetlenül, számítás nélkül szeretünk.”²

2 Daniela Mohr-Braun: A Szentély – egy hely, ahol az ég a földet érinti (2011)

Magaslati ember

Örömteli események ereje a hétköznapokra

– Hogy éreztétek magatokat Óbudaváron?

– Nagyon jó volt, két nap is kellett ahhoz, hogy visszazökkenjünk a régi kerékvágásba – mesélte ezt a kis párbeszédet egy barátunk.

„Ki tud ma kitartani úgy, hogy élményszerűen nem észleli a Mennyei Atyát? E nélkül az életnek csak kontárjai maradunk, nem haladunk felfelé az élet lépcsőin. A nehézségek pedig olyan kőtömbökké válnak, melyek szétzúznak bennünket, nem pedig olyan kőtömbökké, melyek mint egy lépcső, magasabbra vezetnek.” (J. Kentenich)

Egy idős atya gyakran ismételte ugyanazt a beszédét egymást követő vasárnapokon a templomban. A hívek nem értették és kérdőre vonták: miért ismétli magát? Erre az atya válasza ez volt: „Miért, csinálják már?”

Részt veszünk egy zarándoklaton, eltöltünk egy hetet Óbudaváron, szép élményekkel gazdagodunk egy nyári utazáson, feltöltődünk egy örömteli eseményen. Hallunk egy jó beszédet, olvasunk valami biztatót, felemelőt.

A jubileumi schönstatti zarándoklat is egy csúcspont volt lelki életünkben, ami sokunkat feltöltött. Részben a készülődésnek köszönhetően, részben a megtapasztalt sok-sok élmény és más nemzetiségű emberek sokaságával való lelki és fizikai találkozás által. Ezeket mind nevezhetjük Istennel való találkozásnak.

Az ünnep öröme, ereje azonban gyorsan elillan, hogyan tudjuk mégis az ünnep lendületét a hétköznapokban aprópénzre váltani?

Az örömteli események hogyan tudnak erőt adni a mindennapjainkban?

Gyakorlati tapasztalat, hogy mindig visszakerülünk a régi kerékvágásba, mely egy rossz reflex. A hétköznapokban sok

minden reflexszerűen működik, akkor is, ha nem akarjuk. A feltöltekezés nem tart ki sokáig. A munkába való belefásulás eleni küzdelem is része az életünknek.

Hallottuk egy sofőrtől, hogy a kamionosok hogyan veszik fel a harcot a hosszú út unalma ellen:

álomfogó tollas felfüggeszthető tárgyakat raknak ki a vezetőfülkébe, vagy zenét hallgatnak, egyre hangosabban, vagy energiatalokat isznak.

Vannak jó elképzeléseink, Istennel átlelkesült tiszta pillanataink, az elhatározásaink mégis gyakran zátonyra futnak.

Elhatározások, nagyobb távolság a megszokottól

Ahhoz, hogy elhatározásaink működjenek, több tényező kell:

- lelkesedés, öröm,
- elhatározás, erő,
- ész, ésszerűség.

Az erőt az elhatározásaink mellé az tudja megadni, ha az a saját személyes eszményeinket célozza meg. Ez tud olyan erőket felszabadítani, ami segíti megvalósulni elhatározásainkat.

Nagyon tudatosnak kell lennünk ahhoz, hogy a rossz berögződéseket át tudjuk írni.

Ahhoz, hogy ne csússzunk állandóan vissza a régi kerékvágásba, elég nagy távolságot kell vennünk a régi megszokottól. Nem elég kicsit csiszolgatni azon a dolgon, egy kicsit arrébb lépegetni, mert akkor marad a régi jól berögződött megoldás. *Ahhoz, hogy változtatni tudjunk, ahhoz sokszor egy merészebb ugrás szükséges.*

Ha biciklizés közben túl közel megyek a villamossínhez, a kerék könnyen a résbe csúszik, bizony felbukom, ott is tartanom kell a távolságot. Például, ha egy édesapa csak negyedórával hamarabb megy haza a munkából, azt észre sem lehet venni, ha két órával hamarabb, az már változásnak számít.

Hogy tudnánk a lelkesedésünket megőrizni?

Tilmann atyától azt tanultuk, hogy fontos a jót észrevennünk, kellene az ünnepi pillanatok, élmények. De nem az él-

mények kergetése a válasz a kérdésünkre. A mai kor embere az élményéhes ember. Mennyi divatos lehetőség terjed a fiatalok körében: bunge jumping (kötélugrás), ejtőernyős ugrás, sörbicikli, múbika rodeó...

Élmény, öröm, belső öröm

Élmény, öröm nem szinonimák. A belső öröm abból táplálkozik, ha az ember az eszményeire tud koncentrálni. Élmény mellett jó, ha van egy elhatározás. Nem baj, hogy elkopik, mert akkor újra érzem, hogy tennem kell valamit. Ilyenkor visszagondolok az elhatározásomra, s talán sikerül erőt merítenem a kezdeti lendületemből újra.

„Szentnek lenni annyit jelent, mint mindennap bátran újrakezdeni” – fogalmaz Kentenich atya.

Ellene menni a lehúzó erőknek, mert a kisördög azt súgja, látod megint elrontottad, úgysem tudod elérni, amit kitűztél magadnak.

„Ha a hétköznapi gondjai behálózták is az életed, ha nincs már lehetőséged, hogy a körülményeiden változtass, mégsem vagy fogoly. A lelked szabad – s a lázító kényszeren túllépve –, hatalmadban áll önként is elfogadni, amit a sors adott. Nincs olyan börtön, amelyből lelked az édig ne érne.” (Simon András)

Személyes eszmény, keressük eredetiségünket

„Minden ember szeretné eredetiségét és egyéniségét a lehető legtökéletesebben kibontakoztatni és az elidegenedéstől és eltévelyedéstől önmagát megkímélni.

Ennek a váagnak világos célja van, amit Kentenich atya a „személyes eszménynek” nevez: bármikor bármit tapasztalunk, hallunk, észlelünk, ami személyes eszményünkhöz kapcsolódik, egész személyiségünk reagál rá. Azt mondjuk ilyenkor: ez megérintett engem, vagy nagy hatással volt rám, vagy ez nekem szólt.

Van eszköz arra, hogy felismerjük az eredetiségünket és felfedezzük a Szentlélek működését. Megkérdézzük magunkat: Mi az, ami örömet okoz? Keressük a vágyainkat. Az em-

ber akkor örül, ha saját maga lehet, ha megtalálja önmagát, azt a tervet, amit a Jóisten róla elgondolt. Akkor a szívünk megnyugszik és béke tölti el. Amikor megtaláljuk magunkat, akkor a helyünket is megtaláljuk a világban. Ezért keressük a saját eredetiségünket!

Ha az ember az eszményeire törekszik, kevésbé tud letytyanni, mert mindig ott van kapaszkodónak, hogy mi az én vágyam, mi az, ami engem belülről mozgat? Amit magamnak eszményként meg tudok fogalmazni, az lehet kapaszkodó, amely felé törekszem. Gondolkoztál már, mi a saját személyes eszményed, mi felé törekszel? Mi az, ami téged felemel, boldoggá tesz, belső örömet okoz?" (J. Kentenich, Oázis, 1997.)

Azok a családi hagyományok, melyeket saját magunk alakítottunk ki, meg tudják tartani és újra és újra előhívni az emelkedettséget. Pl. régi élmények utóízlelése fotókkal, videókkal.

„Lépésről lépésre, sejtről sejtre alakul ki minden. A tettekből szokások lesznek, szokásokból jellem. A jellem végül meghatározza a sorsot. Csak az remélhet boldogabb sorsot, aki ma jó tetteket visz véghez. Figyelj a tetteidre, sőt gondolataidra, a legapróbbakra is, mert abból nő ki a sors.” (Hamvas Béla)

Váltsuk valóra hitünket az életben

Kentenich atya a papjait arra tanította, hogy jó, ha az ember tart egy kis szünetet. A stresszben, a napi hajtásban, a rohanásban a vallásos lelkület elhalványodik. Fontos a szünet, naponta, hetente, havonta, évente...

Ferenc pápa a vallásos lelkület megőrzéséhez néhány konkrét ötlettel segít, amit a Vatikánban dolgozó munkatársainak mondott karácsonykor:

Ápoljuk lelki életünket, kapcsolatunkat Istennel, mert ez adja mindannak a gerincét, amit teszünk, és amik vagyunk. Az a keresztény, aki nem táplálkozik az imádságból, a szentségek-ből és Isten szavából, az elkerülhetetlenül elfonnyad és kiszárad. Ápoljuk lelki életünket!

Gondozzuk családi életünket! Adjunk gyermekeinknek és szeretteinknek nemcsak pénzt, hanem sokkal inkább időt, figyelmet és szeretetet.

Ápoljuk emberi kapcsolatainkat! Váltasuk valóra hitünket az életben és a jócselekedetekben, főként a rászorulók iránt.

Kentenich atya Memhölzben egy hegy tetején épülő kápolna alapkövetésénél mondott gondolatai jól összefoglalják azt az üzenetet, ami megment minket a hétköznapi felmorzsolódástól:

„Akik bevetik magukat a Szűzanyáért, akik magasabbra helyezik céljukat, akik az eszményeiket választották, azoknak a szívében megszületik a magaslati ember. Be vagyunk írva Isten szívébe, mint sajátos, páratlan magaslati emberek. Emeljük fel szíveinket! Ebben állt mindig Schönstatt nagy feladata, hogy a család tagjait evilági emberekből átformálja kimondottan túlvilági emberekké, átalakítsa magaslati emberekké. A Szűzanya magaslati embereket, Nap-embereket akar létrehozni... ” (J. Kentenich)

Kentenich atya fenti szavait úgy értelmezhetjük, hogy az eszményeinkhez való ragaszkodás, a Máriával kötött szeretetszövetségünk hozzásegít egy másféle látásmódhoz. Ez a másféle látásmód segít megőrizni az ünnep lendületét a hétköznapi életben.

„Hogy kiteljesedett emberekké váljunk, ápoljuk magunkban a máriás alapvonzódást. Legyen példaképünk, hogy felülemelkedhessünk mindazon, ami lehúzza, ami akadályozza emberi kiteljesedésünket. A máriás életbölcességért küzdünk. Miben áll Mária életének egész nagysága? Nem a külső tettekben, hanem Istenhez hasonló életének mérhetetlen nagyságában.” (J. Kentenich)

Mi ez a felemelt élet? Ferenc pápa gondolatai között olvashattuk, hogy kereszténynek lenni, kiteljesedett életet élni nem tudunk másképp, mint hogy tekintetünket a magasba, Istenhez emeljük. Onnan nyerhetjük a fényt és az erőt mindennapi kötelességeink teljesítéséhez.

Az erőnek, az akaratnak és a lelkesedésnek együtt kell dolgoznia, hol az egyik hol a másik erősebb. A belső erőinket úgy

tudjuk mozgósítani, ha az az eszményünkhöz közel van. Automatikusan mozgósítja az erőinket, mert egy olyan lelkesedést katalizál bennünk, amit a Jóistentől kaptunk.

A magaslati ember törekszik az eszményekre és sosem adja fel a küzdelmet. Magaslati ember az, aki az Istennel tart. Kegyelmi állapotban lévő ember, aki él a szentségek adta lehetőségekkel: bűnbánat, szentáldozás.

A magaslati, Istenhez közeli ember nem olyan, aki egyszer felmászik a hegyre, ott körülnéz, milyen szép, aztán vissza kell ereszkednie a hétköznapokba. Az Istenre hagyatkozó ember tud gondtalan lenni, tud istengyermek lenni, ráhagyatkozni az Istenre.

Az Ószövetségben olvashatjuk Sirák fia könyvében:

„A bölcsesség kezdete az Úr félelme...

Az Úrnak félelme tisztesség, dicsőség, csupa vidámság és ünnepi koszorú.

Az Úrnak félelme üdíti a szívet, ujjongó örömet ad s hosszú életet.

Ha Istennek szeretnél szolgálni, készülj fel igen sok megpróbáltatásra.

Keményítsd meg szíved és légy állhatatos...

Akik az Urat félik, hallgatnak szavára, s az útjain járnak, akik őt szeretik.

Akik félik az Urat, keresik a kedvét, és akik szeretik, törvényében élnek.

Akik az Urat félik, kitarják szívüket, s rábízzák magukat igaz alázattal.” (Sir 1,11; 2,16-17)

Fiataljaink

Gyökerek és szárnyak, avagy lélekápolás és szabadság
Felelősségünk fiataljaink iránt

Karinthy, a Találkozás egy fiatalemberrel c. novellájában így szól fiatalkori önmagához:

– Eh!... – mondtam. – Ez a nagyszerű hallgatás! Jó, jó, emlékszem már... Hát aztán? Örökké nem csinálhatja azt az ember. Né, még talán szemrehányásokat teszel. Ugyan kérlek, a nagy hallgatásod nem olyan nagy dolog... Nem látom, hogy sokat használt neked... A ruhád nagyon szálnalmas, édes fiam. És sovány vagy. Már engedj meg, nem tudnék ilyen ruhát felvenni... Na, mi az! Sírj egy kicsit, kapsz egy krajcárt!

Most nézett rám először. Keményen rám nézett, a szemembe. Aztán megint elfordult.

– Sokat beszélsz – mondta szárazan.

Megsértődtem.

– Ó! Ugyan! Nagyon tökéletesnek képzeled magad. Igenis, beszélek, mert tanítani akarlak... érted? Végre, idősebb vagyok nálad... és én azóta sokat láttam... és sokat tapasztaltam... te gyerek vagy... mit tudod te...

Egyszerre elcsuklott a hangom, lehorgasztottam a fejem, és egészen halkán és zavartan mosolyogtam, és halkán és zavartan felemeltem a kezem, és zavartan mosolyogva suttogtam:

– Hát mit tegyek?... hát azt nem lehetett, ahogy te gondoltad. Hidd el, kérlek, nem lehetett... én próbáltam... de igazán nem lehetett...

Most felém fordult. Elgömbült szájjal, gyűlölettel nézett rám.

– Hol a repülőgép? – kérdezte rekedten.

Zavartan dadogtam:

– Hát... mit tegyek... feltalálták... Farman... a Wright-testvérek... nem voltam ott... De hidd el, ők is elég jól csinálták... egész jó, aránylag... lehet vele repülni...

Felelőségünk van a fiatalok iránt, nálunk eresztenek gyökereket, s ha kellően erős a családjuk, remek jó szárnyakkal vághatnak neki az életnek, álmaikat megvalósítva.

Kopp Mária szerint a világra nagyobb veszélyt jelent az atomháborúnál az az új nemzedék, akit puhány módon nevelnek. Akik csak az élvezetet hajhásszák, mert igényeiket egy idő után már nem lehet kielégíteni.

Látjuk azt is, hogy egyes fiatalok sokáig járnak egyetemre, „még nem fejeztem be..., majd jövőre..., ha sikerül... Többen szívesen megülnék a „mama-hotelban”, nem mernek nekivágni az önálló életnek.

Számítógépes nemzedék..., aki okostelefonját simogatva indul a megállóba, hisz pontosan tudja, hánykor kell elindulnia, hogy odaérjen. Tud valamit, ami nekünk talán nem magától értetődő.

Másrészt tapasztaljuk, hogy vőlegényként is előadássorozatot szervező fiunk hiányolja a felnőtt generáció segítőkészségét, szívesen hallanának a tapasztalatainkról, de nem talál vállalkozót.

Örömmel hallottuk, hogy egy fiatal schönstatti pár saját jegyesoktatást szervezett néhányuknak, mert igényük van a megfelelő életszerű felkészülésre.

Egy huszonnégy éves fiatalasszony örül, ha problémáit, kérdéseit megoszthatja olyan felnőttekkel, akik a házasság útján előttük járnak. Tehát azt is tapasztaljuk az életben, hogy a fiatalok igénylik a beszélgetést, a rájuk szánt időt, a lélekápolást.

Másik oldalról látjuk a dolgozó középgenerációsok rohanását, túlterheltségét. Nem könnyű megfelelő időt találni fiataljainkra.

Felelőségünk, hogy gyökereket adjunk felnövekvő gyerekeinknek, családjukat bensőleg megerősítsük azért, hogy „fifókáink” szárnyai megerősödjenek, s felnövekedvén majd magasra tudjanak repülni!

Hogy felelhetünk meg e két elvárásnak egyszerre: hogy a gyökereket és a szárnyat is egyaránt tudjuk erősíteni?

„Követnünk kell Jézus tanítását, a »nagy időpazarló mesterét«, aki időt szánt a jelenlétre (kísérésre)..., tanításra, és ha-

gyott időt arra, hogy tudjon érlelődni a lelkiismeret” – mondta Ferenc pápa az audiencián.

Hogyan tette ezt Kentenich atya?

„Ha meg akartam jutalmazni a diákjaimat, akkor beiktattam egy órát, melyben csak »élet-kérdésekről« beszélgettünk, melyeket aztán a szokásokból, az erkölcsi és vallási területekről kiindulva oldottunk meg. Úgy háromhavonta tartottunk vezető-összetartást. Miben állt ez? Két tábort képeztünk, az egyik kezdte a futballjátékot. De ez most szellemi futball volt. Az egyik tábor föltehetett egy kérdést. Ha a másik oldalról valaki meg tudta válaszolni, akkor a kérdező kapott egy „+” jelet. Ha a másik oldal nem tudott rá válaszolni, akkor segíteni kellett az első válaszolónak (akit elsőnek kérdeztek), hogy megtalálja a helyes választ. Így folyt a küzdelem ide-oda. Nem tudom jobban elmagyarázni. Ki kell, hogy hallják (a szavaimból) azt, hogy milyen komolyan küzdöttem azért, hogy önálló, szabad embereket tudjak nevelni. Egyébként ez az ún. concentratio scientifica (tudományos koncentráció) nem az én találmányom. A jezsuiták tanítanak ily módon.”

Mit tanulunk e téren Tilmann atyától?

2008. november 8-án, a Mária Musical bemutatója után hagyta e szavakat Tilmann atya a fiatalokra:

„Nektek nagy hivatásotok van. A hivatás azt jelenti, hogy a Jóisten nagy küldetést ad. Nagyon fontos, hogy a mai fiatalok tudják: nekik újra meg kell hódítani a schönstatti lelkiséget. Kérem szépen, olvassátok, tanuljátok azt, amit Kentenich atyánk mondott, és veletek egy másik Schönstatt fog létrejönni. Más mozgalom, mint amilyen a szüleiteké volt. Ez fontos. Ti nem olyan kis csoport, kis fiatalok lesztek, akik azt teszik, amit a mai vezetők csinálnak. Nektek újra kell kezdeni! És ebben az esetben nagyon fontos, barátaim, hogy mindenkinek legyen személyes kapcsolata Kentenich atyával. Tehát két forrás van: Kentenich atyánk szövegei és a mi szívünk. Azt, ami nekünk érdekes, azt a Jóisten általunk akarja adni a többieknek. Ez lesz

Kentenich atyának egy új generációja. És először ne azt csinálják, amit a szüleik mondanak, hanem azt, amit a mi schönstatti atyánk, Kentenich atya mond. Ilyen módon olvassuk, érezzük, kapcsolatot kötünk, és meghalljuk azt, amit ma nekünk mond. És azt beírjuk az »Atya-könyvbe«. S amikor néha egy körben együtt vagyunk, erről beszélünk, akkor ilyen módon növekszik egy „új, élő atyánk”, és ő vezet minket.”

Valami hasonló lelkülettel élhetünk mi is.

Hogy lehet egy otthon élő egyetemista önállóságát segíteni? – kérdezte egy édesanya Tilmann atyától. „Egy kicsit kevesebbet... Elengedni..., kevesebbet gondoskodni!” – hangzott a válasz.

Hogy viszonyuljunk fiataljainkhoz? Tilmann atya: „Ne játszunk színházat, hanem éljük a valóságot! Pont. Soha ne színleljük egyik szerepet sem! Vannak helyzetek, amikor közeli barátként beszélgetünk, akkor játszunk velük, és van, amikor vezetőjük őket, tanácsot adunk, illetve előljárunk példánkkal, őszinte törekvésünkkel. Mindegyikre szükség van. Sőt, van olyan is, amikor *tanulunk tőlük*. Ezt felejtjük el legtöbbször. Ha tanulunk tőlük, fiataljaink növekednek.”

Egy schönstatti édesapa az elnyúló egyetemi évekhez csupán ennyit fűzött hozzá: „Nem tudom, hogy hogy lesz, de azt tudom, hogy én öt évet finanszírozok!”

Nagy időpazarló módjára legyünk jelen hétköznapijainkban. Ez a legnehezebb! Megpróbálhatunk eseménytelennek látszó életet élni: „Mária velünk van. Nagy célt tűz elénk. Hogy ne csak beszéljünk, hanem megtegyük, amit az Isten tűz elénk.” (Mária musical)

Lehet, hogy éjfél tájt ágyunk felé kóválygó gyermekünk éppen most szeretne valamit elmondani. Szerencsés eset, ha a korán kelő apa narancslével, kávéval és jó szóval vagy figyelmes hallgatással veszi körül az indulót, s este a későn fekvő anya fogadja a beszélgetni vágyókat teendői közben. S fontos, hogy jelen legyünk életükben, akár érkezésükkor a konyhában ser-tepertélve, jelenléttel, készenléttel, de nem kíváncsiskodva. Az nem vonzó számukra. Mivel bennük van már egy elválási

folyamat, érdemes előbb laza társalgást kezdeményeznünk – „hólapátolás” –, s amikor eleget lapátoltunk, talán felbukkan a lényeg is, ha elég türelmesek vagyunk. Direkt kérdésekkel ritkán állunk csak elő, az odafigyelő jelenlétet viszont jó, ha megadjuk. Leleményesen akár vonzó családi programokat is kínálhatunk (családi játék, családi farsang, családi zenélés stb.).

Lélekben napról napra kísérhetjük nagyobb gyermekeinket, akár az órarendjük figyelemmel kíséréseivel, fontos dolgaik finom számontartásával, vagy ha megközelíthetlenebbek, akkor eseeleg: a „mi volt ma tesin?” – kérdéssel. Jó, ha érzékelik, hogy lélekben „Veled tartok”.

Fiataljaink akkor fognak hozzánk fordulni, ha mi rendben vagyunk, hitelesek vagyunk, ezért is érdemes lelkiekben és testileg is karban tartani magunkat.

Ha gyermekeink érezhetik otthon a gyökerek biztonságát és növekvő szárnyaik lendületet kaphatnak, akkor előbb-utóbb a barátaik is fel fognak bukkanni az otthonunkban. Sokan panaszkodnak, hogy kiürül a ház, mások örömmel újságolják: egyre többen vagyunk!

Második félidő

Egy házaspár mesélte: „A nyár végén a családban bekövetkezett az, amit már vártunk is, meg nem is. A legkisebb gyermekünk is fogta a bőrröndöt, bepakolt és elment egyetemre. Budapest nincs messze, mégsem fog hetente hazajárni. Itt maradtunk mi ketten egymásnak. Szeptember első napjai mozgalmasak voltak, átrendeztük a lakást, kicsit felújítottuk, vettünk egy új ülőgarnitúrát. Gyönyörű lett az otthonunk. Még a gyerek szobájába is bemerészkedtünk, lomtalanítottunk – mondván, erre meg arra a kacatra reméljük, nem emlékszik majd –, sok mindent eldobtunk. Nagyon helyes kis szoba lett. Aztán elhívtuk a rokonokat, régi barátokat. Mindenki azt kérdezte tőlünk, hogy bírjuk a gyerekek nélkül. Azt mondtuk, jól, és nem igazán értettük a kacshintásokat, a fojtott kacagásokat, a legyintéseket. Szép volt a lakásunk, vendégeink voltak, a gyerekek pedig vendégségbe haza-hazalátogattak... Aztán minden megnyugodott. Jöttek a hétköznapok, kevés feladattal, még kevesebb feszültséggel és kötelezettséggel. Ketten maradtunk, és ideje volt egymásra újra rácsodálkoznunk. Milyen változásokon ment keresztül a társam az elmúlt évek alatt? Milyen új feladatokkal, tartalommal tudjuk megtölteni a házasságunkat?”

Amikor a házaspár életében bekövetkezik ez a nagy változás, az üres fészek szindróma, ez általában egybeesik biológiai változásokkal is. Ma már tudjuk, hogy a klimax nemcsak a nőket érinti. Ez kettős hatás, nagy testi és lelki változással is szembe kell néznünk. Sokat segíthet, ha előre felkészülünk rá, tudatosan építjük életünket. Mit tehetünk?

Ha a sportra, azon belül is egy futballmérkőzésre gondolunk, akkor sokszor tapasztaljuk, hogy milyen fontos a második félidő a mérkőzés során. Az első félidőben történtek, sokszor gyökeresen megváltozhatnak a második félidőben. Hányszor kiáltunk fel, hogy szinte egy másik csapat jött ki szünet után az öltözőből, nem is úgy játszanak, ahogy az első félidőben! Megfordulhat a mérkőzés, a vesztesekből győztesek, a

győztesekből pedig vesztesek lehetnek. Az is lehetséges, hogy az elért eredményeket megtartva még tovább növeli a csapat a győzelmi esélyét. Mindez a játékosok hozzáállásán is múlhat.

Életünk közepére érkezve hasonlóan érezhetjük magunkat, mint a szünetben a csapatok az öltözőben. Negyvenes éveink tájékán gyakran mérleget készítünk. Megvizsgáljuk, mi az, amit sikerült megvalósítanunk, s mi az, ami kimaradt az életünkéből. Új munkahely kellene vagy gyökeresen új irányú pályára? Folytassuk a régit, jobban, máshogyan? Még fiatalnak érezhetjük magunkat, még van erő, idő és energia gyökeres változtatásokra, újrakezdesre is, s már számottevő tapasztalattal is rendelkezünk. Sokan közülünk ekkor érhetnek el karrierjük csúcsaira, s ekkor hozhatják a legnagyobb felelősséggel járó döntéseiket a munkahelyükön. Vajon a társam ezt hogyan éli meg mellettem?

A családommal kapcsolatban is felteszem a kérdéseimet: milyen a párkapcsolatom? Milyen a viszonyom a „kirepült” vagy a „nyakamon maradt” gyerekekkel? Egészséges-e az „üres fészkekhez” és a nagyszülői szerephez való viszonyulásom, vagy túl sok időt töltök gyermekem önálló családjával? Görcsösen ragaszkodunk-e dolgokhoz, állapotokhoz, vagy megértve az idők szavát, képesek vagyunk az alkalmazkodásra, az állandó rugalmas változásra? Ebben a korszakban a változás és a megőrzés összhangja, s általában az összhangok megteremtése lehet az egyik fő feladatunk.

Nemrég idősebb házaspárok járták a házaspárok útját. Minden házaspár szabad volt, mindenki úgy haladt, ahogy szeretett volna, vagy ahogy bírt. Néhány házaspár végigjárta az egészséget, ők azt élték meg, hogy a schönstatti házaspárok útja olyan, mint az élet. Az első rész kellemes, szép mező és kert vesz minket körül, az utolsó szakasz pedig nagyon meredek, nehéz! Pedig amikor az utat tervezték, ez a hasonlat nem volt cél. Sokszor az utolsó szakasz kihívás! Esetleg a legnagyobb kihívás!

Házasságunkban mi is különböző helyzetekben vagyunk. Egyikünk éppen új állást kapott, másikunknak 23 unokája van.

Más élethelyzet, de abban egyforma, hogy a második félidőben vagyunk.

Kentenich atya szerint fontos, hogy mindenkinek legyen hobbija. Azt javasolta, figyeljünk arra, hogy ne csak dolgozzunk! Amikor az ember nyugdíjas lesz, és csökkennek a feladatai, fontos, hogy maradjon olyan tevékenység, amit jól tud, és szívesen csinál. Kentenich atya szerint már előre vigyázni kell, hogy nehogya „beleessen az ember valamilyen mély gödörbe”. Érdemes már most választani, mert lehet, hogy később nehezebb lesz. Méhészkedni, biciklizni, kertészkedni, sétálni, táncolni, vitorlázni, aludni... Találjuk meg azt a tevékenységet, ami nekünk örömet okoz. Házaspárként is keressük meg ezt a közös tevékenységet. Biciklizés, futás, tánctanfolyam, vagy bármi, ami mindkettőnknek örömet okoz.

Sokan nem veszik észre, hogy bizony az évek gyorsan szaladnak. Talán a 25. érettségi találkozónkon döbbenünk rá, hogy milyen gyorsan elröppent ez a néhány év. Kicsit vicces, amikor középkorú hölgyek nem vesznek tudomást korukról és tiniként öltöznek. Egy bölcs nagymama a 16 éves unokájának azt a mondatot tanította meg, hogy mindig az a legszebb kor, amiben élünk. Így a lány egész életében el tudta fogadni korát, és örülni tudott az élethelyzetének. Amikor kisgyermekei születtek, éppúgy, mint amikor unokái.

Sok fiatal azt gondolja, hogy amikor a gyerekek kicsik, és nincs egy szusszanásnyi idejük sem, akkor a legnehezebb az életük. Várják, hogy végre kirepüljenek a gyerekek, és csend legyen a házban. Ha az életünkre visszatekintünk, sokszor tapasztaljuk, hogy nem is volt olyan nehéz az az időszak, amire azt gondoltuk, hogy annál nehezebb úgysem jöhet már. Mi lehet rosszabb az éjszakai gyereksírásnál? Talán, amikor ugyanaz a gyerek éjszaka későn ér haza a buliból.

Egy hegymászó így mesélt élményeiről: egész más a hegyre felmenni, és más lejönni onnan. Felfelé az a célom, hogy a csúcsra törjek. Lefelé pedig az, hogy visszajussak a kiindulási pontra. Azt a tapasztalatot, amit megszereztem, visszajuttasam a hétköznapi életbe. Másra kell figyelni lefelé, mint felmá-

száskor. A legtöbb baleset is lefelé történik, nem felfelé. Könnyebb elesni, kevesebb az erőnk is.

Környezetünkben azt is látjuk, hogy nem mindenki tudja megfelelően átadni a stafétabotot az ifjúságnak. Talán azt gondolják, hogy még ők is nagy dolgokat tehetnek, vagy nagy lendületet éreznek magukban a folytatáshoz. Világosan kell látnunk, hogy az erős, tiszta szívű ifjúságnak helye van a világunkban. Mind a munkahelyünkön, mind a schönstatti mozgalomban méltó helyet kellene adnunk a fiataloknak. Vezető házaspárjaink szép példák erre. Csendesen, segítőkészen adták át a feladatokat az új vezető házaspároknak. Zökkenőmentesen minden folyt tovább a schönstatti mozgalomban, mert szépen megoldották az átadást. Persze vannak olyan feladatok, pozíciók, melyekhez megfelelő tapasztalat kell, és nyilvánvaló, hogy jól meg kell fontolni, hogy egy fiatal alkalmas-e a neki szánt feladatra. Ugyanakkor mindig fontos az együttműködés és az, hogy a fiatalok érezzék az idősebbek bizalmát. Hiszen így tudnak növekedni.

Kentenich atya szerint fontos, hogy az életünket áthassa a személyes eszményünk. Így ír erről:

„A személyes eszmény számomra egy értékekkel teli apróság. Mi az én nagy eredeti eszmém, vagy az én apró gondolatom? Akinek nincsen ilyen, az sohasem lesz igazi személyiség. Lehet, hogy külső szemmel valami nagyot visz végbe és ragyog, szent azonban nem válik belőle. Lehet csodálatos tehetség, de sohasem lesz az egyszerűség, a szentség csodája! Többféle gondolat is felmerülhet bennünk (ti. mint személyes eszmény), ebben szabadságot kell hagynunk magunknak. Ragaszkodjanak ezekhez, és gondosan ápolják őket. Az én személyes eszményem ilyen vezérszó számomra. Bizonyára hallottak már arról, hogy egy nemzet himnuszának micsoda szuggesztív ereje lehet. Ami a tömeg számára a himnusz, az számomra a személyes eszmény! Örömmre szolgál, hogy mindnyájan értik, hogy mit szeretnék mondani. Összességében a lelkünk egyre inkább azért küzd, hogy kialakuljon ez a szilárd mag, a személyiség jellegzetes magva. Azért harcolunk, hogy jellegzetes

személyiséggé váljunk, ehhez viszont a lelkünkben lobognia kell egy kifejezetten egyéni szeretetnek. Ez a személyes eszmény!” (Őszi viharok, 105-106. oldal)

Kentenich atyának a Jóistenhez vezető úton a személyes eszmény volt a legfontosabb. Házasságunkban is a személyes eszmény segít a hétköznapiak megéléséhez. Legyen egy eszményem a házasságról, a családról. Ez vezessen utamon, ez irányítsa tetteimet, gondolataimat. Életünkben ehhez a személyes eszményhez igazítjuk tetteinket, gondolatainkat. Így nem okozhat problémát egyetlen életszakasz sem, a második félidő sem. Kentenich atya azt mondja, hogy a folyamatos önnevelés segít a személyes eszményünkhöz vezető utunkon. Kérjük Isten áldását, hogy örömmel, gazdag érzelmekkel éljük meg második félidőnket.

A tüzet továbbadni!

2014-ben a Schönstatt-család alapításának 100 éves jubileumát ünnepelte. Ez a csodálatos esemény mindenkit megmozgatott, akinek kötődése van a mozgalomhoz. A fiúmozgalom hatalmas tetre készült, a világ 11 országából 84 fiatal férfi 1800 km-t készült lefutni 9 nap alatt, Olaszországból Svájcra keresztül Schönstattig. Miért indultak el? Mi hajtotta őket? Ezek a fiatalok nagy dolgot vállaltak, mert azt érezték, hogy ez a különleges esemény igazán érdemes arra, hogy erejüket megfeszítve, idejüket feláldozva a Szűzanyát valami igazán nagy dologgal ajándékozzák meg. Mint ahogyan a bemutatkozó filmjükben is elmondják, szerettek volna valami nagynak a részesévé lenni. Szerettek volna véghezvinni valami igazán nagyot.

Amikor az internet jóvoltából a Fáklyás Futás záróeseményét, a Zarándok Arénába való megérkezést néztük, éreztük, hogy ez életünk egyik leginkább szívet melengető élménye. Több mint 10 000 ember ünnepelte együtt Schönstatt 100 éves jubileumát, és köszöntötték a már esti sötétben a fáklyával megérkező 84 fiatalat. Ez az élmény hosszú hónapok óta elkísér minket, s akik látták, azok ma is szívesen beszélnek róla másokkal. A Fáklyás Futás egyik szlogenje ez volt: „A tüzet továbbadni”. A fiúknak valóban sikerült továbbadni a tüzet, hiszen az ő teljesítményük ereje a többi résztvevőre is pezsdítően hatott.

Más hasonlóan különleges események is vannak az életünkben. Sportesemények, mint például egy olimpia. Mi, magyarok, különösen is tudunk lelkesedni, ha honfitársaink érmeiket nyernek valamilyen sportágban. Ezen élmények közös jellemzője, hogy megdobogtatják a szívünket, felvidítanak minket, melengető élményt nyújtanak. Ilyenkor azt érezzük, hogy valami nagynak vagyunk a részesei. Ezek az események feltöltődést jelentenek az életünkben, olyan töltést, amit életünk mozgatójaként használhatunk, melyek a hétköznapokat is megszínésítik, könnyebben élhetővé teszik.

Amikor ilyen események részesei lehetünk, utána mindig lelkesebbek leszünk, és azt érezzük, hogy a megtörtént nagy dolgok bennünket is cselekvésre sarkallnak. A jubileumi rendezvények után is nagyon sokan elmondták, milyen jó volt Schönstattban lenni, milyen jó volt a hely légköre, milyen bizakodó és vidám volt mindenki. A magyar Schönstatt-közösség a jubileumi ünnepségen több előadással is részt vett (például Mária Musical, „Én Schönstattom” Mozgásszínház), és nagyon sokan, nagyon sok más bemutatóban, szervezési munkában vállaltak nehéz feladatot. A magyar résztvevőktől az is elhangzott, milyen jó volt Schönstattban magyarnak lenni. Később Gertrúd-Mária nővér ezt úgy magyarázta, hogy volt erőnk adni valamit.

A Fáklyás Futás egyetlen magyar résztvevője, Márky Ádám nagyon szép élményeket szerzett a futás közben. Az arénába érkezés után ő mondhatta el Kentenich atya szavait: „Akinek küldetése van, be kell teljesítenie azt!” Később erről a következőket mondta: „Azt gondolom, a Szűzanya minden futót jó előre kiválasztott és várja, hogy a szép élmények, amiket ott kaptunk Tőle, nagy vágyakat ébresszenek a szívünkben, hogy valami nagyot tegyünk Schönstattért. Szerintem szeretné, ha mindenki, aki ott volt és futott, vagy valamilyen módon részt vett a Jubileumon, abból egy új nagy schönstatti szent váljon. Mármint mindenkitől ezt szeretné, de tőlünk különösen is, mondhatni: elvárja.”

Ez a megtapasztalás felébreszti bennünk is a vágyat, hogy jó lenne valami nagynak a részesévé válni, jó volna, ha mi is megtalálnánk a saját fáklyánkat, a saját tűzünket, amit tovább tudunk adni! Ez az élmény adjon nekünk erőt ahhoz, hogy a hétköznapiakban, a környezetünkben mi is ilyen világító fáklyák lehessünk. Keresztényként küldetésünk van! Nemrég hallottunk két nagyon elgondolkodtató mondatot. Az első: „Mindenkinek keresztény családnak apostoli családnak kell lennie!” És ezt továbbgondolva: „Egy család ma már vagy apostoli, vagy nem is keresztény.” Érdemes ezen egy kicsit elgondolkodni. Az a feladatunk a világban, hogy kis oázisokat hozzunk létre,

hogy felfedezzük, ami szép, és ezekből az élményekből a hét-köznapi „üzemanyagát”, hajtóerejét hozzuk létre.

Tilmann atya is többször megfogalmazta, hogy hogyan élhetünk úgy, hogy a világban fénylő fáklya lehessünk. „A mi eszményünk: egy kis örömvilág felépítése. Egy olyan világé, amelyben az erők alkotó módon kibontakoznak.” Ennek az egyik módja az, hogy élővé tesszük a háziszentélyünket, hogy használjuk, mindennapjaink szerves részévé tesszük azt. „Odajövünk a Szűzanyához a háziszentélybe, és mutatjuk neki: Nézd, ezt csináltuk! Így könnyű lesz az egész életünket isteni fényben látni, mert Ő is örül nekünk.” Nagyon egyszerű gondolat Tilmann atyától: „Ahol öröm van, ott közel van a szeretet.” Egy óbudavári családnapi alkalmával tette fel a kérdést egy előadásában: „Milyen család is vagyunk mi? A »nagy háború« családja, vagy a »háború és béke« családja, vagy az öröm családja, a Szentlélek családja? Élő eleven tűz vagy fény vagyunk-e?”

Ahogy a fiúk mondták: „Valami nagynak a részesévé válni. A tüzet továbbadni! Véghezvinni valami igazán nagyot.” Aztán odamenni a Szűzanyához, és mutatni neki: Nézd, ezt csináltuk! Ez egy apostoli család feladata.

Ismerünk egy édesapát, akinek a felesége óvónő egy katolikus óvodában. Az édesapa minden délután fél 4 körül bemegy az oviba, leül az udvaron egy padra, és aki arra jön, ahhoz mindig van egy-egy jó szava, egy érdeklődő kérdése, egy vicces története. Általában egészen addig ott van, amíg az utolsó gyerekeket is el nem viszik haza. Amikor megismertük őt, az volt az első élményünk, hogy milyen sok időt szán ránk, és milyen érdeklődéssel hallgat bennünket. Csak jóval később vettük észre, hogy nem csak velünk, de naponta nagyon sok szülővel viselkedik ugyanígy. Ma ritkaság, ha egy igazán ránk figyelő emberrel beszélhetünk, és ezért ez nagyon jól esik mindenkinek. Ha mi is igazán figyelmesen tudunk hallgatni valakit, egészen rá figyelni, akkor az illető megajándékozottnak érzi magát.

Egy szerzetes ismert egy tolókcocsiban élő fiatal fiút, akinek nagyon fontos volt, hogy a szentmiséken részt vehessen. Mivel

nehezen közlekedett hosszabb távon, a szerzetes minden vasárnap érte ment és eltolta a szentmisére. Amikor az előljárói másik városba helyezték, egy ismerőse „átvette” tőle a feladatot, és attól kezdve ő tolt a fiút a templomba. Ez ugyan nem kis feladat, de amellett, hogy jót tesz valakivel, egész sereg embernek (fiatalnak, idősebbnek egyaránt) mutat jó példát, hogy áldozatvállalással milyen nagyot segíthetünk valakin.

Egy házaspár a saját öt kicsi gyermeke mellé örökbe fogadott egy sérült kisbabát, hatodik gyermeknek. Senki nem akarta őt a betegsége miatt vállalni. Már kezdetben tudni lehetett, hogy nem fogja megérni a felnőtt kort. Ez a család nagyon nehéz feladatot vállalt, pedig az alaphelyzetük sem volt egyszerű. Amikor a hat gyerek együtt volt, öröm volt őket látni, az öt egészséges gyerek nagyon ragaszkodott a beteg testvérkéhez. Valószínűleg nagyon sokat tanultak segítőkészségből, toleranciából, szeretetből!

Hogy élő, eleven tűz lehessünk, ahhoz nem biztos, hogy mindig hatalmas dolgokat kell cselekednünk. A hétköznapiakban általában nagyon apró dolgokkal is tehetünk csodát. Azzal, ha a gyermekünket az oviban mindig türelmesen és mosolyogva öltöztetjük, ezt a mellettünk öltöztető másik anyuka biztosan észreveszi. Azzal, ha szó nélkül kivisszük a kukát, ha megköszönjük a vacsorát: ezt gyermekeink is megtanulják majd tőlünk. Azzal, ha nem tesszük szavá minden alkalommal társunk vagy gyermekeink hibáját, ha akkor is türelmesen beszélünk a családtagjainkkal, mikor nagy a teher rajtunk és idegesek vagyunk. Ha elveszítjük a munkánkat, akkor sem rendül meg a bizalmunk a Gondviselőben. Ha idős szüleinket nap mint nap türelemmel és vidáman gondozzuk. Egy tanár azzal, ha akkor is alaposan felkészül az órájára, ha a gyerekek nem nagyon lelkesednek a tantárgyáért. Ha a szívünk a Szűzanyánál van, akkor az egészen kicsi, hétköznapi dolgok is alkalmasá tesznek bennünket arra, hogy szentté váljunk.

Márky Ádám ezt így fogalmazta meg: „De tényleg azt gondolom, hogy az ember úgy tud sikeresen megbirkózni a mai modern élet kihívásaival, kísértéseivel, ha a saját életében min-

den pillanatban, minden csontjában egészen schönstattiként viselkedik: munkában, házasságban, apaként, közösségben, vezetőként, de akkor is, ha éppen vásárol vagy könyvet olvas. Mindig. Schönstatt egy olyan út, amin az ember eljuthat az örök életre, a Jóistenhez, a Szűzanyával, de amíg halad ezen az úton, addig itt is építi Isten országát. Azonban ahhoz, hogy ezen az úton maradjuk, mindig a Szűzanyánál kell lennie a szívünknek, nem csak vasárnap a misén, vagy ha imádkozom esténként, esetleg a közösségemben. Ez a legfontosabb: az állandó, szoros párbeszéd a Szűzanyával, ezen áll vagy bukik minden.”

A Mária Musical szereplői közül többen megfogalmazták, hogy mit éreztek Schönstattban 2014. október 18-án. Egyikük ezt mondta: „Ilyen légkörben nem lehet nem cselekedni, nem lángra kapni.” Másikuk szívét a lánymozgalom szeretetszövetség-kötése érintette meg: „18-án éjfél tájt az ősszentélynél a világ minden részéről 40 lány kötött szeretetszövetséget, ebből 12 magyar. El tudjátok ezt képzelni?”

Azt kívánjuk, hogy a nemzetközi Schönstatt-család minden tagjának a jubileumi év kegyelmei, és a jubileumi ünnepségek felfokozott hangulata adjanak erőt ahhoz, hogy a hétköznapokon a környezetükben világító fáklyák lehessenek, és a hit tüzét mindig tovább tudják adni a következő generációnak!

Bátorság, önnevelés, szeretetszövetség a Szűzanyával

Ma közhelynek számít, hogy világunk egyre bizonytalanabb, egyre kiszámíthatatlanabb. Sok minden nyugtalaníthat bennünket. A hírekben hallhatunk háborúkról, terrorizmusról, természeti katasztrófákról. A gazdasági válságra hivatkozva megszüntetik munkahelyünket, elvész a bankban tartott kevéske megtakarított pénzünk. Régebben az emberek abban nőttek fel, hogy megtanultak egy mesterséget, aztán munkába álltak és fokozatosan előrehaladtak a fizetési és ranglétrán is. Ma, aki elvégez egy képzést vagy egy egyetemet, egyáltalán nem tudhatja, hogy egy hónap múlva szakmájában dolgozhat-e, vagy murkot szed Németországban, dadus lesz Angliában vagy évekig munkanélküli. Érzékenyen érinthet bennünket az is, ha a környezetünkben élő emberek vagy családtagjaink valamilyen nehéz helyzetbe kerülnek (betegség, párkapcsolati probléma, stressz, depresszió).

Úgy tapasztaljuk, ha ezekkel a problémákkal szembesülünk, akár úgy, hogy másokat hordozunk, akár úgy, hogy saját magunk tapasztaljuk meg ezeket, akkor ez ránk nehezebb, megterhel.

Mit tehetünk? Mindezeket ellensúlyozza az a tudat, hogy a szeretetszövetségben velünk van Mária, és mi számíthatunk az Ő segítségére.

Amikor Kentenich atya és a rábízott fiúk 1914 októberében szeretetszövetséget kötöttek Máriával, akkor is sok nehézség volt jelen a világban. Kibört az I. világháború. Kentenich atya számára ez jel volt. Emberileg nézve lehetetlennek tűnt, hogy kis közösségük tovább létezzen és tovább működhessen, mert a fiúkat behívták katonának. De Isten számára semmi sem lehetetlen. Kentenich atya a felmerült nehézségek mögött meghallotta a Szűzanya hangját: „Közbe akarok lépni”. Kentenich atyában benne élt az új ember és az új közösség eszméje, aki

szeretetből él. Egy új közösség eszménye, amelyben a tagok saját eredetiségük tudatában szeretettel fordulnak egymáshoz. Kentenich atya átélte már, hogy mennyire segít a Szűzanya az önnevelésben. Nagyon megragadta őt az a gondolat, hogy Mária közéjük jön és kezébe veszi az új ember formálását, kialakítását. Kentenich atya számára a nehézségek sohasem jelentettek okot arra, hogy valamit feladjon. Számára a nehézség annak a jele, hogy a Jóisten közbe akar szólni. Tehát itt, a mi korunkra is igaz ez. A Szűzanya tényleg közénk akar jönni.

Amikor szeretetszövetséget kötünk Máriával, mi is az eredeti, Kentenich atya és tanítványai által, 1914. október 18-án megkötött szeretetszövetséghez csatlakozunk, és ugyanazon kegyelmekben részesülhetünk. A szeretetszövetség-kötés egy kezdet, melyben lehet növekedni, ill. azt meg lehet újítani. A szeretetszövetség Schönstatt szíve. A 2014-es jubileumi ünnepségről készült felvételekről sugárzik, hogy Schönstattban nagyon sok különböző nemzet képviselői megértették egymást, mert a szívükben egy nyelvet beszéltek: a szeretetszövetségét.

Peter Wolf atya, aki fiatal korában találkozott Kentenich atyával, a következőket mondta: „Ha a szeretetszövetséget életre szeretnék váltani, akkor ezt először saját magukban kell kezdeni. Ez úgy jó, ha állandó kapcsolatot ápolnak a Szűzanyával. Belé vetik a bizalmunkat, vele együtt mennek, mert ő Jézushoz segít bennünket. Alapítónk, Kentenich atya nagyon sok embert vezetett ebbe a szeretetszövetségbe. Ez volt az ő nagy karizmája, adománya, hogy az embereket hitre tudta vezetni. Egyszer hallottam őt beszélni. Egy erkélyről beszélt és mindenhol körülötte emberek voltak. Olyan volt ez, mint Jézus a hegyen. Az evangéliumról beszélt és a Gondviselésről. Abban erősített meg, hogy ő Jézust az emberekhez közel akarja hozni.

Más prédikációk mindig valamit meg akartak magyarázni. Nála viszont azt éreztem, hogy engem akar hitre vezetni.”¹

A nehézségben a szeretetszövetség a kapaszkodónk. A „reggel megszentelése” című imában olvassuk: „...a szövetséghez,

1 Elhangzott Schönstattban, 2014 júliusában

melyet velünk kötöttél és kegyelemmel gazdagon megöntöztél, Te hűséges maradsz minden időben, viharokban is és veszélyekben.”²

A nehézségeknél Kantenich atyához hasonlóan mi is észrevehetjük, a Szűzanya hozzánk akar jönni. Azt kéri tőlünk is, hogy tartsunk Vele.

Mária célja, hogy Krisztushoz vezessen minket. A Szűzanya a szeretetszövetség által abban segít, hogy az adott helyzetet el tudjunk fogadni a Jóisten kezéből, és ezáltal növekedjen a szeretetünk. A szeretet áldozatokkal is jár, ettől lesz értékes. Ehhez kell, hogy mi is bevessük magunkat. Amikor a hétköznapiakban odatesszük áldozatainkat, odafordulunk a Szűzanyához, odamegyünk a háziszentélyhez, akkor megkapjuk az általa ígért kegyelmeket. A Szűzanya a szeretetszövetségben bőkezűen osztja azokat. Mindig hűséges hozzánk, mindig vár bennünket.

Ezzel szemben gyakran tapasztaljuk, hogy nem mindig sikerül egy-egy helyzetet ezzel a hittel megélni, és úgy érezzük, gyengék vagyunk, s inkább abbahagyunk mindent. Ez egy kísértés. A szeretetszövetséghez kötődni soha nem a tökéletességet jelenti.

„Szentté válni azt jelenti, mindennap újrakezdeni” – mondja Kantenich atya.

A Jóisten a hiányosságok által vezet minket. Állandóan rohanunk, a teendők közül valami elmarad, és ez görcsössé tesz minket. A Szűzanya soha nem az egyszerűt kéri, de a szeretet mindig erősebb, ha neki ajánljuk a nehézségeinket, a munkánkat, a szenvedéseinket.

Egy férj mesélte: A munkahelyemen vannak munkák, amiket szeretek. Ilyenkor jó a munkahelyen lenni, érdekel a feladat, repül az idő, nem esik nehezemre erőfeszítéseket tenni érte. Máskor azonban a munka idegesítő, unalmas vagy értelmetlennek látszik. Szeretném félretolni, halogatni, ameddig lehet. Néha elgondolkodom azon is, miért vagyok ezen a munkahelyen? Ilyenkor segít, ha oda tudom adni mindezt Máriának: *„Szűzanya, Neked ajándékozom ezt szerettemért, azokért az emberekért, akiknek szüksége van rám.”* Természetesen ez a

² Kantenich atya Ég felé c. imakönyve

lépés nem minden esetben sikerül, de amikor igen, akkor egy-egy értelmetlen feladatot is gyorsan, nagyobb kedvvel meg tudok oldani.

Egy cégnél létszámleépítés volt és egy többgyermekes édesapa munkaviszonyát is megszüntették. A családjuk anyagi biztonságát elsősorban az ő jövedelme jelentette. A havi kiadások nem csökkentek, ezért az elkövetkezendő hónapokban kezdték felélni a család anyagi tartalékait. Ez meglehetősen nyugtalanította a házaspárt. Az apa több helyre beadta pályázatát, de a lakóhelyük közelében nem adódott a képzettségének megfelelő munkalehetőség. Sokat beszélgettek erről, és fohászkodtak a Szűzanyához, hogy segítsen meglátni a Jóisten akaratát.

Két lehetőség kínálkozott.

- szakmájának megfelelő jobban fizető állás, a családtól távoli munkahelyen,
- nem a képzettségének megfelelő munkalehetőség, kevesebb fizetéssel a lakóhelyén.

Vívódásukkal többször a háziszentélybe mentek. Végül az apa a helyi munkahelyre jelentkezett, ahová felvették. Utólag ebben a döntésben meglátták Isten gondviselését. Időközben ugyanis az apa szülei súlyosan megbetegedtek, és jó volt, hogy talált egy olyan munkahelyet, ahová nem kellett messzire utaznia és ahonnan könnyebben eljöhett szabadságra. Így tudta a szüleit is támogatni.

Nem csak nagy döntéseinknél fordulhatunk bizalommal a Szűzanyához.

Egy édesapa eltervezte, hogy szombaton kertészkedni fog, de reggel, mikor felébredt, zuhogott az eső. Először nagyon bosszús volt, majd odament a háziszentélybe panaszkodni a Szűzanyának. Gondolkodott, hogy miért van ez. Kérdezte Máriától, hogy most mit szeretne, mi legyen ezen a napon? Reggeli közben a gyerekeket is megkérdezte, hogy ők mit szeretnének ma csinálni, hiszen nem lehet kimenni. Azt felelték, hogy játsszanak együtt. Így az apa kapott egy napot, amit a gyermekeivel tölthetett. Azóta tudatosan figyel rá, hogy a váratlan helyzetekre „igent” tudjon mondani.

Egy feleség a következő nehézségéről mesélt: a vasárnapi ebéd és egy kis családi beszélgetés után a férje általában lepihenhet. A gyerekek is mentek játszani, rá pedig a mosogatás és a rendrakás várt. Ez gyakran nehezebbre esett. Ezt a szívfájdalmát hétről hétre odavitte a háziszentélybe a Szűzanya elé. Azóta a családi szokások nem sokat változtak, de a feleség már meg tudja tenni, hogy a vasárnapi pihenéskor szeretettel betakarja férjét – hiszen egész héten sokat dolgozott a családjáért –, ő pedig elmosogat.

Egy hölgy mesélte Tilmann atyának:

– Ha a háziszentélyben sikerül megbeszélnem a Szűzanyával a munkahelyi nehézségeimet, akkor könnyebb azokat elviselni.

– Buta, ha nem megy többször oda – volt a válasz.

Azóta ez a hölgy igyekszik minden napját reggeli imával kezdeni a háziszentélyben, és elmondása szerint, ha így indul el otthonról, az egész napja vidámabban és gondtalanabban telik.

Tehát a feladatunk, hogy apró kis törekvéseinkkel kifejezzük a Szűzanyának: Veled tartok!

Kentenich atya szavaival együtt imádkozhatjuk:

*„Hatalmadra, jóságodra építek,
gyermekszívvel, bizalommal mély hitet.
Benned Anyám és szent fiadban hiszek vakon,
bizalmamat mindörökre nektek adom.”³*

3 Kentenich atya Hirtenspiegel (pásztortükör) versszaka

Társunk szívében megpihenni

A házastársi egység a család szíve. A család, mint erős bástya veszi körül a benne élőket és védi a külső hatásoktól. Megszűri, hogy mit enged be a kapuján, és mit zár ki az életéből. Sajnos a bástyának bőven van feladata, a világ nem a családnak kedvez. Tele van kísértéssel, támadással.

Bár azt hangoztatják, hogy a család a társadalom alapja, a reklámok mégis tele vannak csonka családokat ábrázoló képekkel, önmegvalósító nőkkel és magukban bulizó férfiakkal. Egy családnak elég egy hűtő, egy tévé, egy mosógép, de ha valaki szingli, esetleg elvált, egy helyett máris kettőre lesz szükség mindenből. Aki úgy érzi, hogy szeretik és kereknek látja az életét, az nem elég jó céltáblája a fogyasztói társadalomnak.

A törvény előtt az élettársi kapcsolat egyenértékű a házassággal, csak sokkal „modernebb”. Nincs gond a válással, rugalmasabb, könnyen felbontható, pláne, ha a „külön kassza” intézményével fűszerezik.

Az általános szemlélet szerint a házasság elavult, merev, rugalmatlan. Ugyanakkor mi tudjuk, hogy állandó, stabil, ahol engem mindig feltétel nélkül elfogadnak, befogadnak, és egy életre szól. Számomra felbecsülhetetlen érték, hogy nap mint nap van hova hazajönnöm, ahol elbújhatok, ahol megpihenhetek, ahol önmagam lehetek.

Munkám során minden lépésemet és szavamat mérlegre teszik és megítélnék. Kedvelt célpontja vagyok a támadásoknak és kísértéseknek. Nem csoda, hogy minden nap öröm tölt el, amikor hazaérek, és körülvesz a csacsogó család és kitárt szívű feleségem. Megpihenhetek a társam szívében.

Mi, férfiak, a külvilág felé igyekszünk erős, határozott, kemény és hódító oldalunkat mutatni, de van egy gyenge, félénk énünk, amit mélyre elásunk, és nem szívesen mutatunk meg senkinek. Amikor megpihenünk a párunk szívében, akkor szabad gyengének és gyámoltalannak lennünk, mert van, aki megért és támogat, aki megerősít és biztat, akivel eggyé válunk. És

így egységben szembe tudunk szállni a világ kihívásaival, kísértéseivel.

Tilman atya így tanít bennünket: „Hol van számunkra az öröm forrása? A másik embernél, a házastársunknál. Megálunk és elidőzünk együtt. Leülünk egymás mellé, időt szakítunk a társunk számára. Egyszerűen elidőzünk egymásnál. Magunkban mondjuk, hogy van valaki, aki értem van itt. Megmondjuk ezt a társunknak:

– Örülök, hogy te vagy, fontos vagy számomra. Ízlelgetjük a szavakat, hagyjuk, hogy a lelkünkbe szívárognak.

– Én is örülök annak, hogy te vagy, hogy az enyém vagy. Nincs szükségünk sok dologra, mert mi vagyunk egymásnak. Értékesek vagyunk egymás számára.

Emberi sajátosságunk, hogy szeretnénk, hogy elfogadjanak bennünket. Emberi létünknek az az értelme, hogy Isten elfogad bennünket. Isten olyannak teremtett bennünket, hogy csak akkor lehetünk boldogok, ha találkozunk Vele. A mennyországban végre Isten ránk néz, és azt mondja: „Gyere, elidőzünk együtt, és ez az elidőzés egy örökkévalóságon át tart.”

Ha elidőzünk a házastársunknál, akkor a mennyország mását éljük meg. Egy szeletke paradicsom lesz az otthonunk. Az otthon az a hely, ahol elidőzünk egymásnál. Újra és újra visszatérünk, hogy kipihenjük magunkat. Odavisszük magunkat a másikhöz, és rábízunk magunkat. Ha bizalmunk van a másik iránt, az jót tesz neki. Az életnek ez a köztünk lévő áramlása erőt ad nekünk. Társunk iránti szeretetünk értelmet ad az életünknek. Nyugalom tölti el az életünket. Olyan emberekké válunk, akik megérkeztek. Akik megtalálták az otthonukat, és akik mások számára is az öröm forrásává lesznek. Az öröm forrásává válunk mások számára, mert nem foglalkozunk folyton magunkkal.

Aki nem foglalkozik állandóan saját magával, boldoggá tud tenni másokat. Aki állandóan magával foglalkozik, annak nincsen mások számára ereje.

Van egy katalán cserediánkunk, Júlia, aki egy tanév idejére most a mi lányunk. Rendkívül céltudatos és aktív, ezerrel pö-

rög, és mindent tökéletesen akar csinálni. Igazi maximalista, és folyton úgy érzi, hogy tele van stresszel. Egyik beszélgetésünk-kor azt mondta, milyen jó Magyarországon lenni, mert itt senki nem stresszel (!). A katalán emberek ugyanis nagyon sokat dolgoznak, és mindig stresszesek.

– Júlia, szerinted apa (mármint a magyar) sokat dolgozik?

– Igen, persze, nagyon.

– Szerinted én sokat dolgozom? (8 órás munka+5 gyerek)

– Igen, te is.

– És stresszesek vagyunk?

– Szerintem nem.

– Hát szerintem sem, mert ez nem ettől függ. Mindenki csinálja a dolgát a tőle telhető legjobban, de nem kell ezt túldimenzionálni.

„Nem kell a színház” – ahogy Tilmann atya szokta mondani –, a panaszkodás, a maguk körül forgás. „Ne tartsd magad olyan fontosnak!”

Ha sikerül napjaink többségében odahaza stresszmentesen élni; ha a társunk szívében megpihenhetünk, otthonra találunk, akkor a mi házunk egy kis Tábor-hegy lesz. Ott az apostolok Jézus közelségében azt mondták: „Uram, jó nekünk itt lennünk!” Azt remélem, hogy a párom, a gyerkőceink, a barátaink, ismerőseink mindannyian megélik nálunk ezt az érzést: „Jó nekünk itt lennünk!”

Amikor Óbudavárra megyünk, igaziból ott sincs semmi extra, sok fa, fű, virág, házak. Mégsem csak azt éljük át, hogy milyen szép a környezet, hanem szinte lubickolunk abban a légkörben, ami a Szűzanya jelenléte által itt megtapasztalható. Felszabadító az az érzés, hogy ha a Szűzanyát meghívjuk otthonunkba, és Ő a mi háziszentélyünkben is letelepszik, már nem egyedül kell erőlködnünk azon, hogy a jó légkört megteremtjük. Van segítségünk!

Feleségként és édesanyaként nekem az a hivatásom, hogy jó legyen a légkör idehaza, mindenkinek jó legyen hazajönni. Így napról napra átélhetjük, hogy milyen megpihenni egymás szívében.

Fiatal családként, két kicsi gyerekkel költöztünk külön a szülőktől egy olyan faluba, ahol gyakorlatilag senkit nem ismertünk. Nagyon egyedül éreztem magam, a férjem pedig kezdő vállalkozóként nagyon sokat dolgozott. Egész nap arra vártam, hogy hazaérkezzen. Minden nap, amikor a férjem nem ért haza időben, nagyon szomorú voltam és csalódott. Amikor már látta, hogy késni fog, nagyon figyelmesen hazatelefonált. Ezt én nem figyelmességnek éltem meg. Ha fél ötkor csörgött a telefon, csak olaj volt a tűzre, tudtam, hogy ma is későn jön, és jól felspannoltam magam. Mire hazaért, nagyon dühös voltam, és ezt igyekeztem éreztetni is vele. Így ment ez szinte napról napra.

Egy jó pillanatunkban elmesélte, hogy délután, amikor felhív, már előre fél, hogy milyen mérges leszek. Görcsbe ugrik a gyomra, és nem szívesen jön haza, mert tudja, hogy nem szólok hozzá, és csapnivaló lesz az esténk. Te jó ég, amikor ezt hallottam, nagyon meglepődtem! Azt hittem, ez a helyzet csak nekem fájhat. Nem jó hazajönnie? Nagyon szíven ütött ez a mondat.

Abban a pillanatban eldöntöttem, hogy befejezem a sárkánykodást. Bármennyire is rossz egyedül lennem, bármennyire is szomorkodom, sohasem fogok vele undokoskodni. Heteken belül éreztük a döntés hatását a kapcsolatunkban, és a férjem nagyon nagyra értékelte ezt a lépést. Azóta is sokat dolgozik, sokszor jön későn, de én mindig örülök neki, amikor megérkezik, és szinte mindig mosolyogva tudom őt fogadni.

Nekünk, férfiaknak nem könnyű a munka pörgéséből teljes szívvel hazaérkezni. Abban a bizonyos kezdő vállalkozós időszakban körülbelül két évig folyton csak a munka járt az eszemben. Ekkor vettünk részt először családnapokon, és volt egy történet, ami akkor nagyon nekem szólt.

A vadnyugaton a nagy vasútépítés korában az egyik szakasz ünnepélyes átadóján az emberek kipróbálhatták a vasparipát, és felszállhattak a gőzmozdony húzta szerelvényre. Egy indián ember is felült a vonatra. Átrobogtak a következő megállóig, ahol az indián leszállt, és leült a földre. Noszogatták, menjen

velük tovább. Nem, nem, tiltakozott, én itt most megvárom, amíg a lelkem is ideér.

Munkából hazaérve nekünk is kell egy szusszanás, hogy a lelkünk is hazaérjen, és ne csak testben legyünk jelen. Utána jó, ha figyelmesen meg tudjuk hallgatni egymást, s ha eleven érzékeléskapcsolatban vagyunk egymással, a szavak mögül kihalljuk azt is, hogy mi mozgatja a másikat.

Azt mondják, hogy a nőknek különösen nagy igényük van a mély beszélgetésekre. Sajnos – vagy nem sajnós – nekünk nem való a másoknál jól bevált schönstatti módszer, hogy hetente egy kijelölt estét házastársi beszélgetésre szánunk.

Nálunk inkább úgy alakul, hogy minden nap megosztjuk egymással, mit éltünk át, mi történt velünk aznap. Ezek ilyen kis spontán idők, nem kell nagy dolgokra gondolni. Egymás mellett sündörgünk, amíg a vacsorát elkészítjük; ki-be pakoljuk a mosogatógépet; vacsi után picit ott ragadunk a romok felett, amikor a kicsik már elpárologtak; az esti zuhany-hajmosás-fogmosás idején; teregetéskor; gazoláskor. Ez egy kicsi leleményességet igényel.

Amikor ezek a kis idők, sündörgések vannak, átéljük azt, hogy a társunk szívében megpihenünk. Hogy otthon vagyunk a párunknál. Tudjuk, hogy ő akkor is megért minket, amikor sután fejezzük ki magunkat. Ha mégsem, akkor tovább kérdez: Mire gondolsz? Beszélj erről többet! Megéljük az otthonosságot. Ilyenkor mindegy, hogy milyen fokú az általános emberi hülyeség, hogy szakad az eső, hogy lekéstük a buszt... Elfogadást, irgalmat élünk át, s egy belső béke és derű tölt el minket.

Sokszor mégis nyugtalanság van bennünk. Milyen ez a nyugtalanság? Olyan, ami folyvást hajszol bennünket, vagy olyan, ami előre mozdít? Folyton szorítanak a határidők, be kell fejezni az előadást, időben oda kell érni az edzésre, sztereóban sír a kicsi és a pici, fölübém kerekedik a mosatlan... Vágyjuk az elérhetetlent, hajkurásszuk a boldogságot: ha majd jobb..., ha majd szebb..., ha majd nagyobb lesz..., és a nagybetűs boldogság csak nem akar megérkezni. Akkor sem, amikor már majdnem minden jobb, szebb és nagyobb.

Szent Ágoston leggyakrabban idézett mondata: „Magadnak teremtettél minket, Istenünk, és nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik Tebenned.” Ferenc pápa felsorolja a nyugtalanság három aspektusát, melyet fel kell szítanunk, és életben kell tartanunk magunkban: „a spirituális keresés nyugtalansága, az Istennel való találkozás nyugtalansága, valamint a szeretet nyugtalansága”.

Ágoston kincse pontosan ez a magatartásforma: mindig haladjunk Isten felé, haladjunk a nyáj felé, ne „privatizáljuk” a szeretetet, hanem mindig legyünk úton Isten és az emberek felé, a nyugtalanság békéjével.

A nyugtalanság azonban egyben szeretet is. Szüntelenül, megállás nélkül keressük a másik javát, a szeretett személy javát. A szeretet nyugtalansága mindig arra készíti, hogy elinduljunk a másik felé, nem várva meg, hogy segítséget kérjen.

Ezek azok a nyugtalanságok, amik előre visznek bennünket, amik nem hagyják, hogy poshadt állóvíz, egy kis pocsolya legyen belőlünk, hanem nagy szeretetfolyammá növelnek minket, akik szüntelen keresik az Urat, hirdetik Őt, és elviszik az emberek közé tetteikkel, szavaikkal, életükkel, szeretetükkel.

Nem ítélni, jobban szeretni

Találkozások. Utcán, tömegközlekedési eszközön, munkahelyen, otthon. Két ember. Tanár és diák, főnök és beosztott, orvos és beteg, kollégák, tanulótársak, rokonok. Menyasszony és vőlegény, férj és feleség. Egy pillantás, egy gesztus, egy-két szó, egy mozdulatsor. Egy cselekedet. Gyors benyomás(ok), majd nemegyszer megfellebbezhetetlen ítélet. A másik jó vagy rossz, szimpatikus vagy ellenszenves, értékes vagy értéktelen, üdvösségre vagy kárhozatra való.

Beszélgetések. „Én ugyan még nem beszéltem vele, de tiszta sor, hogy önző ember...” „Biztos azért váltak el, mert a férfi egy csélcsap fráter. – Dehogy, a felesége egy érzelmenlküli, rideg, kibírhatatlan nőszemély...”

Gondolatok. „Nem hiszem el! Nem csinált nekem somlói galuskát! Gondolom, haragszik rám a múltkori miatt. A kis bosszúálló...” „Az én kedves férjem egyáltalán nem életrevaló! Ezt sem tudta elintézni...” „Ez az ember annyira borzalmas; kizárt, hogy üdvözüljön...”

Sajnos alapélményünk, hogy kollégáink, rokonaink, de sokszor még templomjáró ismerőseink is csak a rosszat veszik észre és teszik szóvá. Sőt, még hívő emberek is szinte kötelességüknek érzik, hogy (nem egyszer nagy élvezettel) erkölcsileg megítéljenek másokat, hívőket és nemhívőket egyaránt. És ez a másik nem ritkán a házastársuk!

Közhely, de a házastársi kapcsolatok válságban vannak. Mintha exponenciálisan emelkedne a házassági krízisek, válások száma. Ilyen esetekben is könnyen kinyílik az ítélező száj, és a feleket „jól megérdemelt helyükre”, az erkölcsi ranglétra (az ítélezőénél mindenképpen) alacsonyabb fokára küldi.

Mintha nem vennénk figyelembe Jézus parancsát: „Ne ítélj, hogy ne ítéltess!” (Mt 7,1) Ha őszintén magunkba nézünk, megállapíthatjuk, hogy hajlamosak vagyunk mások felett ítélni. Sokszor ez az ítélet egyfajta skatulya is, melyből a másik nem

biztos, hogy ki tud kerülni. Ha innen visszakanyarodunk a vá-
lások problematikájához, kimondhatjuk, hogy a krízisek egyik
oka gyakran az, hogy a házastársak akár újra és újra ítékeznek
egymás felett, ami hosszú idő alatt lassan felülírja és felőrli sze-
retetüket, megmérgezi lelküket.

Sajnos sokszor farizeusi lelkülettel gondolkodunk és vi-
selkedünk. Nemcsak felszínes kapcsolatainkban, de gyakran
házastársunkkal, illetve saját magunkkal szemben is. A fari-
zeusról és a vámosról szóló példabeszédben (Lk 18,10-14a) a
farizeus ellentmondást nem tűrően megítéli a vámost: „Isten,
hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember,
rabló, igazságtalan, házasságtörő, mint ez a vámos is. Kétszer
böjtölök hetenként, mindenemből tizedet adok.” Mennyire
szemben áll ezzel a magatartással Jézus, amikor a házasságtörő
asszonyt rángatják elé (Jn 8,1-11). „Az vesse rá az első követ,
aki bűntelen közületek!... „Senki nem ítélte el? Senki, Uram –
felelte az asszony. Erre Jézus azt mondta neki: Én sem ítélek el.
Menj, de többé ne vétkezzél!” A farizeus ítélezik: magánál ki-
sebbnek lát mindenkit. Jézus megítél és szeret: az isteni igazság
alapján mond véleményt a szituációról, eközben bizalmat ad az
asszonymak, nagynak látja őt. Az önigazoló farizeusi ítékezés
hátterében több ok is állhat.

1. A korszellem. Tilmann atya ezt írja: „Korunkban van egy
tévhit, amely rendkívül veszélyes, mert senki sem figyel rá, jól-
lehet halálos mind az emberi, mind az isteni élet számára. Ez a
tévtanítás így hangzik: tulajdonképpen nem lehetnek hibáink!”
„A mi világunk nagyon kegyetlen. Nem szabad gyengének
mutatkozni, mert gyengeségünket kihasználják. Keménynek
kell lenni! Erre való a páncél. Férfiaknál gyakran a munkájuk
jelenti ezt, ők a fontos szakemberek.”

2. Góg. Egy keresztény internetes oldalon ezt olvashatjuk:
„Az okok, amiért megítélhetem felebarátom, hízelegnek öné-
zetemnek (lásd Lk 18,9-14). De nem azért lesem-e felebarátom
legkisebb vétkét is, hogy így mentesítsem magam saját hibáim-
mal való szembenézésétől? A benne talált sok ezer hiba nemde
azt bizonyítja, hogy jobb vagyok nála?” „Miért bűn ez? Mert

góg van mögötte; magamat különbnek tartom, őt megbélyegzem. A másik felett ítélkezünk, tehát fölé emeljük magunkat. Mentegőzés és dicsekvés is lehet emögött. Hallgatólagosan azt bizonygatjuk, hogy mi jobban tudunk, helyesebben gyakorolunk valamit. Pedig gyakran éppen azt a hibát ítéljük el másokban, ami bennünk is megvan.”

3. Félelmek, szorongások, sebzettség, komplexusok, melyek miatt kicsinek és sokszor tehetetlenek érezzük magunkat. Tilmann atya nyomán: „Ha a bűnöket nem valljuk meg, hanem elfojtjuk, vagyis a tudatalattiba kényszerítjük, akkor bizonyos keménység és idegesség lesz úrrá rajtunk. Kompenzációs igény lép fel, amely más utakon keres kielégülést. A mélylélektan sokat tudna erről beszélni.”

4. Rossz mérce. Kovács Gábor atya írja: „A bukott ember önző, önmagát tekinti mércének. A másik embert magához méri: az lehet számára kedves, hasznos, közömbös, terhes, ellenszenves, vagy akár gyűlölet tárgya, ellenség. A kölcsönös önzés a versengés viszonyába hozza az embereket egymással: a másik nyeresége az én veszteségem.”

A hibátlanság, keménység és kiválóság álarca, kisebbségi komplexusaink, az önmagunk fontosságába vetett hit mind-mind azt eredményezi, hogy kell lennie nálunk gyengébbnek, kisebbnek, kevésbé fontosnak. Az ítélkezés ezt a pszichés szükségletet kiválóan kielégíti. Csak éppen nem vezet sehova, ahogy a farizeusoknál sem vezetett megigazulásra és életszentségre. Mert megigazulásra és életszentségre csak a szeretet, az Isten szerint való szeretet vezet. Jézus azt mondja: „Senki sem szolgálhat két úrnak: vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy ragaszkodik az egyikhez, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok az Istennek is, a Mammonnak is.” (Mt 6,24) Ugyanígy állítható szembe a másik ember feletti ítélkezés és az iránta tanúsított szeretet.

Az ítélkező tehát önmagát felnagyítja, a másikat lekicsinyíti. A szeretet Istenre való tekintettel a másikat felemeli, önmagát és a másikat az Isten szerinti helyre teszi és nagyinak látja. Jézus is így tett a házasságtörő asszonnyal. És Ő mindig így tett, még

legnagyobb szenvedései közepette is. Sem a keresztre feszítőt, sem a jobb latort nem ítélte el, hanem jövőképet adott nekik (Lk 23,43 és Lk 23,46). Ez a jézusi lelkület szinte szárnyakat tud adni. Tilmann atya annak idején Kentenich atyához járt gyónni, és azt tapasztalta, hogy „senki nem látott engem olyan nagy-nak, mint Kentenich atya”. Valószínűleg mindannyiunknak van tapasztalata olyan gyóntatóval, aki a bűnök meghallgatása után érezhetően nem ítélkezik, letol, bírál, hanem biztat, nagy-nak lát. Ilyenkor a lelkünk és az istenképünk is gyógyul.

Legfontosabb emberi kapcsolatunk, a házastársi kapcsolatunk is akkor lesz erős és gyümölcsöző, ha a házastársunkat a legkisebb ítélkezés helyett is újra és újra „csak” szeretjük, nap-ról napra jobban szeretjük. Egy korábbi és a jelenlegi jelmon-datunk tökéletesen leírja ezt a szívbeli magatartást: „Hiszek a benned lévő jóban” és „Veled tartok”. Akkor is, ha hibázol, ha gyenge vagy, ha ítélkezel, ha szeretetlen vagy.

Ez nagyon nem könnyű. Konkrétan, Isten nélkül lehetetlen. Viszont életbevágóan fontos!

Három fontos lépést kell újra és újra megtenni, hogy ezt megvalósíthassuk és megélhessük, ítélkezéseinket is szeretetté alakítsuk: a negatívumok tudatosítása, ezek pozitívrá fordítása és lelkünk, istenképünk gyógyulása.

1. Tudatosítanunk kell az ítélkezéseink mögött meghúzódó mozgatórugókat, a korszellem nyomását. Őszintén be kell ismernünk nagyravágyásra való hajlamunkat, sebzettségünket, szembe kell nézni félelmeinkkel, lelkünk rejtett terheivel.

2. Az emberi lélek nem tud „nem akarásból” élni. Nem elég a negatívumokkal szembesülni, mindezeket pozitívumokra kell fordítani. Tilmann atya mondja: „Minél világosabb a hit fénye, annál jobban látjuk és átéljük gyengeségeinket. Mit kezd-jünk velük? Mire jó az elesettsé-élmény? Az az értelme, hogy megtapasztaljuk Isten könyörületességét. A házasság szövetségében jelen van Isten is. Ő a harmadik e szövetségben. Őrá támaszkodva tudjuk eskünket megtartani. Félre a büszkeség-gel! Éppen gyengeségünk által van lehetősége Istennek, hogy belépjen az életünkbe, és irgalmas szeretetével megajándékoz-

zon bennünket.” Kovács Gábor atya ezt írja: „A megújult szív számára Isten a mérce. Ő pedig, aki maga a Szeretet, minden embert szeret: »Fölkelti napját jókra is, gonoszokra is, esőt ad igazaknak is, bűnösöknek is« (Mt 5,45). A »társ«, a »másik«, akit Isten saját képmására teremtett és Fia vére árán megváltott, a megújult szívből szeretetet vált ki.”

3. A korszellem által nyomás alatt tartott, nagyot akaró, de sebzett, bűnös, önmagából kiinduló emberi szívnek gyógyulásra van szüksége. Istenképenek is gyógyulásra van szüksége. Kovács Gábor atya nyomán: „A Szentírás azzal fejezi ki az ember újjáteremtését, hogy Isten új szívet ad neki (Ez 33,25-27). Az újjáteremtés lényegéhez tartozik, hogy a Szentlélek maga veszi birtokba az emberi szívet. Isten ingyenes, feltétel nélküli szeretetének hitben történő megtapasztalása váltja ki az emberi szívből válaszként azt a szeretetet, amelyet Jézus a Tóra összefoglalásaként, mint főparancsot meghatároz. A szeretet nem érzés, hanem cselekvési készség. (Jn 14,15) A szeretet természetfölötti ajándék. Együtt kapjuk a kegyelmi állapottal. Elsősorban Istenre irányul, de Isten kedvéért teremtményeire is.”

Isten elé lépve, gyógyuló szívvel már tudunk szeretni. Tudunk hinni a másik emberben és legfőképp a házastársunkban lévő jóban, és tudunk vele tartani bárhová.

Mit tehetünk, hogy ez a szeretet napról napra növekedjen és kibontakozhasson? Mit tudok tenni én a másik emberért, főleg a házastársamért és a házasságunkért, mit tudunk tenni együtt, mint házaspár?

Akarni és gyakorolni. Hálaadást, őszinteséget, megbocsátást, bizalmat. A rendszeres hálaadás által szívünk egyre inkább Istenre hangolódik, egyre inkább Isten szemével kezdjük látni magunkat, hogy valójában milyenek vagyunk (Isten szemében értékesek, de nagyon kicsinyek is egyben). Egyre inkább Isten lesz minden dolog mércéje, és másokat is képesek leszünk az Ő szemével látni. Így egyre inkább be tudjuk látni sebzettségünket, nagyravágyásunkat, egyre inkább le tudjuk vetni a tökéletesség álarcát, egyre inkább látjuk, hogy nem vagyunk másoknál nagyobbak. Bocsánatot tudunk kérni Istentől,

másoktól, magunktól, és meg tudunk bocsátani Isternek, másoknak, magunknak. És ekkor képesek leszünk bízni Istenben és a másik emberben, képesek leszünk bízni házastársunkban, és nagyok látni, hordozni, Isten szerint szeretni őt.

Szánjunk napi öt percet hálaadásra. Forgassunk a szívünkben egész nap szentírási igéket (pl. Ter 2,7; Iz 43,1-4; Jn 3,16), engedjük, hogy mélyen hassanak ránk. Ez a hálaadás lehet időnként közös, kettesben a házastársunkkal. Minden nap adjak hálát társamért. Jézus meghalt és feltámadt érte, és nekem adta, mint az örök életem felé vezető út nagy ajándékát. Mind ezt naponta tudatosíthatom.

Az is nagyon fontos, hogy késznek kell lennünk felismerni és beismerni fájó pontjainkat. Társunk ebben is nagy ajándék. Ahogy Tillmann atya szokta volt mondogatni: „Házastársam által szól Isten”, és „A szeretet fájhat”. Ha a párom olyat mond, ami nagyon szíven üt, akkor gyakran valami mély sebzettség lepleződik itt. Az első indulat után (legjobb, ha helyette) merjünk szembe nézni szívünk eme árnyékával.

Időnként kettesben elmélkedjünk át egy keresztutat. Engedjük a szívünkig hatolni azt, hogy Jézus nem elítél minket, hanem meghalt értünk. Ezért kötelességünk megbocsátani és bocsánatot kérni. Olykor végezzünk együtt szentgyónást, készüljünk rá együtt, ez kiváló alkalom a közös megbocsátásra. Lépjünk az Oltáriszentségben jelen lévő Jézushoz, és vigyük elé társunkat minden bogarával, bűnével, békétlenségével, minden vágyával, érzésével, örömeivel, félelmével. Jézusnak és Máriának panaszkozhatunk társunkról. Szánjunk naponta 2-3 percet arra, hogy áldjuk házastársunkat.

Ha beismertük rászorultságunkat, bocsánatot kértünk és bocsánatot adtunk, akkor bátran Istenre bízhatjuk mindezt, mert Ő meg fogja oldani a dolgot, megbocsátja, meggyógyítja és elrendezi. Hiszen ezt ígérte (Zsolt 55,23)! Másrészt pedig bízhatunk a másikban, hiszen kapcsolatunk Isten által kezdettől megáldott, transzcendens. Ezt is naponta tudatosíthatjuk.

Fontos, hogy mindezek újra és újra megújuló akarat és folyamatos gyakorlás által bontakoznak ki igazán.

Végül két praktikus kérdésre adott válaszötlet. Hogyan viseljük el az idegesítő, irritáló, ellenséges, rosszindulatú, sötétlelkű embereket? Mit tegyünk, ha környezetünkben válást látunk? Az első kérdésre Böjte Csaba szavai jutnak eszünkbe, aki szerint nem az a dolgunk, hogy a sötétséget méricskéljük, hanem hogy világosságot vigyünk bele. A második kérdésnél Ferenc pápa szavait idézzük (záróbeszéd a családról szóló szinóduson): „A romboló jóságosság kísértése: csalfa irgalmasság, mely úgy kötözi be a sebeket, hogy nem tisztítja ki azokat.” Ha hozzánk fordul valaki, hallgassuk meg az illetőt, érezzünk együtt vele, de a házasság felbonthatatlanságának igazságához ragaszkodjunk, és legfőképp: erősítsük meg a saját házasságunkat! Imádkozzunk a vergődőkért, leginkább pedig imádkozzunk magunkért és a házastársunkért!

Hősies hit a Szűzanya életében, avagy „Veled tartok” a Szűzanya életében

Kentenich atya, Milwaukee, 1956. június 18.
(részlet)¹

Ha a Jóisten egészen magának akar, hamarosan elérkezik az idő, amikor hasonlóan bánik velünk, mint az ószövetségi Jó-zseffel Egyiptomban. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a Jóisten visszahúzódik. Sötétség az intellektusnak, erőtlenség, szárazság az érzelmekben. Tehát a Jóisten visszavonja a fényt az értelemről és a melegséget a szívből. Minden egyre szárazabb és sötétebb. Először nem telik már örömem Istenben, később unalmas a Jóistenre gondolni, és hinni, hogy a szerető Isten mindenben fellelhető. Olyan nekem, mintha Isten csak egy fantáziavilágban létezne. Minden, ami szép, valahogy csak a levegőben lóg. Egyáltalán nem tud megérinteni. Ilyenkor az Isten oldalán állni a sötétség, nehézségek ellenére: ez igazi hősiesség.

Mit akar most a szerető Isten? Miért nevel minket így? Miért veszi el tőlünk a fényt? Miért vonja meg tőlünk a melegség érzését? A szerető Isten le akar minket választani önmagunkról. Ne magunkhoz ragaszkodjunk, hanem Őhozzá. Ez azt jelenti, amit Szalézi Szent Ferenc mond gyönyörűen: „Istent nem a vigasztalás miatt kell szeretnünk, hanem önmagáért.” Ez az a mesterfogás, ahogyan a Jóisten bánik a kedvenceivel: el önmagadtól, de *teljesen* el önmagadtól, és csak Isten felé! Ezért van a sok nehézség egyik oldalon, másrészt sokkal több bátorságra van szükség. Egyszerűen halálugrás az értelemnek és halálugrás a szívnek, amit a hit megkövetel.

1 On Monday Evenings 2. 248-257. old. Fordította: Fleischer Andrea

Most próbáljuk meg alkalmazni ezt a mércét az Istenanya hitéletére. Azt hiszem, teljesen hamis képünk van a mi drága Szűzanyánk hitéletéről. Valószínűleg azt képzeljük, hogy állandó lángolásban égett: semmi nehézség az értelemnek és csekély nehézség a szívnek. Sok irodalmi alkotásban ezt találjuk. Elképzeltetik, amikor a Szűzanya Egyiptomból menekült, kis angyalkák bukfencet hánytak körülötte. Angyalok üdögéltek mellette, amikor szamárháton bandukolt. Mindig azt gondoljuk, a Szűzanya élete nem volt olyan földi élet, mint a mi egyszerű, hétköznapi életünk. Azt gondoljuk, a Szűzanya sosem tapasztalta meg a hit sötétségét. Pedig mennyi értetlenség volt az életében! Mennyire kellett neki gyakorolni a hősies hitet!

Csak a Szentírásnak arra az egyszerű kijelentésére kell gondolnunk, amit oly sokszor ismétlünk. Gondoljanak a tizenkét éves Megváltóra, amikor elhagyta a szüleit (Lk 2,41-52). Ismerjük jól a történetet. Olyan sokszor hallottuk már, hogy semmi különöset nem találunk benne. A Szűzanya nem értette, hogy tehetett ilyet velük Jézus. Megdöbbenve kérdezi: „Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Íme, atyád és én szomorúan kerestünk.” És milyen magyarázatot ad a Megváltó? Ezt mondja: „Miért kerestetek? Nem tudtátok, hogy nekem Atyám dolgaiban kell lennem?” Na, ez az. Az Atya akarata. Ennyi.

Jézus mindig fölfelé mutat. A Mennyei atya akarata ez. Nem kell többet tudnod. És hogy válaszol a Szűzanya? Megnyugodott bensőleg? A Szentírás elmondja, hogy nem értette meg teljesen, amit Jézus mondott. Egyszerűen nem értette. De minden szót a szívébe zárt (Lk 2,51), minden eseményen elgondolkozott újra és újra, hogy megértse, miért tette ezt a Jóisten. Mi fontos nekünk? Meglátani, mennyi érthetetlen dolgot tapasztalt a Szűzanya az életében, pont úgy, mint mi. Ne feledjük, a hit sötétséget feltételez, és hosszú távon aligha létezhet sötétség nélkül.

Nézzük közelebbről a Szűzanya életét. Három sajátosságot figyelhetünk meg a hitében: először is rendkívül nagy, másodszor: komolyan próbára van téve, harmadszor: nagyon eleven.

Először: a Szűzanya hite rendkívül nagy. Engedjék át magukat az angyali üdvözlés képének. Mit kér a Jóisten a Szűzanyától az angyalon keresztül? Tulajdonképpen hitünk legnehezebb részét: hinnie kell a Szentháromságban. Ez az első megnyilvánulása a Szentháromságban való hitnek a történelemben. Ezt olvassuk: „A Szentlélek száll rád, s a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő Szentet is az Isten Fiának fogják hívni.” (Lk 1,35) Látják, ez az első világos megnyilatkozása a Szentháromságnak. A Szűzanya így válaszolt: „Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint.” Hitt.

Másodszor: hinni az isteni megtestesülésben. Ez is nagy követelés. Az angyal azt mondja, hogy Isten szeretett fia emberi alakot ölt a szívedben, a méhedben. Látják, a Megváltó nem tesz semmilyen csodát, hogy bizonyítsa isteni mivoltát, de a Szűzanya hallotta, amit az angyal mondott, és hitt. Miért hitt? Mert a Jóisten angyalon keresztül küldte az üzenetet. Ez hősies hit, rendkívüli hit. Nem látott semmilyen jézusi csodát, semmilyen bizonyítékát Jézus isteni voltának. Ő mégis hitt.

És a harmadik megnyilvánulása a hitnek, ami különösen nehéz: hinnie kellett, hogy egyszerre lesz szűz és anya. Képzeljék el, hogy valakinek Önök közül azt mondják, hogy anya lesz, ugyanakkor szűz marad. Gondolják csak meg: testileg szűz, nemcsak lélekben. A méh nem nyílik meg, mégis anya lesz, gyermeket hoz világra. Ki hinné ezt el közülünk? Azt mondanánk: Szent ég! Ki hiszi el, hogy ilyen létezik?

Azt látjuk a Szűzanya életében, hogy ez természetes volt és nagyszerű. Talán most jobban megértik, mit jelent Erzsébet kijelentése: „Boldog, aki hitt annak a beteljesedésében, amit az Úr mondott neki!” (Lk 1,45) Értik? Valaki közülünk mondaná: Boldogok vagyunk, mert hittünk a Szentléleknek.

Azt mondtam Önöknek, hogy a Szűzanya hitét a Jóisten komolyan próbára tette. Mit tartalmazott a próba? Hasonló az egyiptomi Józsefhez. Annak ellenére, hogy minden meg volt jövendölve, úgy tűnt a Szűzanyának, hogy azok nem fognak beteljesülni. Napról napra, évről évre éppen az ellenkezője látszott. Nézzék, például az ígéretet: „országának nem lesz vége”

(Lk 1,33). Hogy is volt a királysággal? Hol is született a gyermek? Istállóban. És országának nem lesz vége. Pont az ellenkezője. Aztán közvetlenül ezután a csecsemőgyilkosságok. „Országának nem lesz vége.” Látják, hogy ezek próbák? Ez még nem minden. Menekülni kell egy idegen országba. „Országának nem lesz vége.” Világosan látniuk kell, hogy a Szűzanya élete egészen más, mint ahogy mi azt általában elképzeljük. Ez a mi életünk. Fontos, hogy felismerjük a Szűzanya életét a mi életünkben, illetve meglássuk a mi életünket az övében. A mi életünkben is mennyi szigorúság, sötétség, érthetlenség van!

Szeretném a figyelmüket valami olyanra irányítani, amiről már korábban beszéltem Önöknek, mivel általában nem ragadjuk meg mindjárt a lényegét. Képzeljék el: a Megváltó az Isten fia. És az édesanyjának minden olyan szolgálatot meg kell tennie, mint amit minden édesanya megtesz a kis tehetetlen gyermekének. Az egyszerű testi szükségletek kielégítését, amire egy gyermek maga nem képes. És a Szűzanyának hinnie kell, hogy a fia Isten fia. Ő a föld és a mennyország királya. Még egyszer kérdezem: Mi hogyan birkóznánk meg ilyen helyzettel? Látják, milyen komoly próbát kellett kiállnia a Szűzanyának?

Kérdezzék meg maguktól, hogy az Önök hitének milyen próbákat kell kiállni? Azt gondolom, a mi hitünknek sosem kellett annyi próbát kiállnia, mint a Szűzanya hitének. Most már jobban értjük a Szentírást: „Boldog, aki hitt annak a beteljesedésében, amit az Úr mondott neki!” Bárhogyan is, a nehézségek ellenére, kitartóan ragaszkodik az Úr szavához. Látják, a Szűzanya mindig az Isten oldalán állt, akkor is, amikor teljesen az ellenkezője látszott annak, amit várt. Az angyal Isten nevében jött hozzá, és Ő hitt annak ellenére, hogy minden mást mutatott, Ő hitt, mert az angyal Istentől jött. Felfigyeltek már arra, milyen bátor lépés volt ebben a helyzetben Isten oldalára állni?

Ezek után, mikor a Szűzanya Szent Józseffel és a Megváltóval visszatért Egyiptomból Názáretbe, a Szentírás elmondja, hogy harminc éven át semmi sem történt. Mintha a mi kis Dánink szökdécselne körülöttünk, és ő lenne a megváltó. A Szűzanyának mindenre meg kellett tanítania – hogy kell enni, hogy

kell másokkal beszélni –, amit minden anya megtanít a gyermekének. Jézusnak mindent meg kellett tanulnia. Nyilvánvalóan Jézus jó gyerek volt, valószínűleg jó magaviseletű. De hinni abban, hogy Ő Isten és országának nem lesz vége...!

Nem tudom, értik-e, mit akarok mondani: a Szűzanya hitének próbát kellett kiállnia, és ő folyamatosan, végig hitt fiának istenségében. Csak meg kell néznünk, hogyan viselkedett Mária a kánai menyegzőn. Emlékezzenek, Jézus harminc éven át semmi jelét sem adta isteni mivoltának. És akkor meghívták Jézust az apostolokkal együtt a lakodalomba. Mária is ott volt. A Szűzanya észrevette, hogy a szegény fiatal pár gondban van. Mit tett ebben a helyzetben? Arra kérte a fiát, hogy tegyen csodát. Nem fényes bizonyítéka ez annak, hogy mennyire hitt Jézus istenségében annak ellenére, hogy semmi látható jelét nem tapasztalta? Ha figyelmesen tanulmányozzák, hogy mi is történt ekkor, fel kell figyelniük arra, amit a Szentírás mond ezután: „és tanítványai hittek benne...” (Jn 2,11) A Szűzanya „mérlegre tette” a hitét az isteni hatalomban, hogy fia csodát tudjon tenni és az apostolok is hittek benne.

Gondolom, már világosabb Önöknek, hogy a Szűzanya hitének komoly próbát kellett kiállnia. Ez most nekünk a legfontosabb. Ha azt mondják (az irodalomban), hogy a Szűzanya körül angyalok sétálgattak fütyörészve, én egy angyalt sem látok, én a valós életet látom. A Szűzanya élete pont olyan természetes volt, mint a miénk.

Értik most már, mit jelent az Isten oldalán állni minden sötétség, minden nehézség ellenére? Ez azt jelenti, hogy mindig az Isten oldalán állni, a sötétség ellenére, amikor valóban sötét van és száraz a szív. Elhiszik, hogy a Szűzanya mindig boldog volt, miközben ezeket tapasztalta? Ő maga mondja: „atyád és én szomorúan kerestünk.” Aggódott és nyugtalan volt, akár csak mi lettünk volna.

Mondok még példát arra, hogy Mária mennyire az Isten mellett állt a sötétség ellenére. A Szűzanya egy igazi zsidó nő volt, egy eredeti zsidó lány minden nemzeti büszkeséggel. Büszke volt népére. És ez egy zsidó számára azt jelentette, hogy

szinte eszményítette a főpapokat és az írástudókat. Így Mária is kötődött a főpapsághoz. És most gondoljanak arra, hogy az ő fia konfliktusba keveredett a főpapokkal. (Mt 21,12-17.23-27) El tudják képzelni, milyen belső küzdelem lehetett? A Szűzanya büszke volt nemzetére, kötődött a főpapsághoz. És akkor a fia állandóan vitatkozott, folyamatos konfliktusban volt a papsággal. De Ő az Isten oldalán állt, mivel Isten kinyilatkoztatta: Ez az én szeretett fiam. Hitt a fiában, annak ellenére, hogy minden teljesen az ellenkezőjének látszott. Mindig az Isten mellett állt – mindig –, még ha rendkívüliek voltak is a nehézségek.

Azt gondolom, a legnagyobb áldozatot a kereszt alatt hozta. Emlékezett ezekre a szavakra: „Országának nem lesz vége.” És most szembesül a halálával. Megölik . Országának nem lesz vége. Mekkora az országa? A Szűzanya áll a kereszt alatt, néhány asszony és egyetlen férfi, János (Jn 19,25-27), s országának nem lesz vége. Látják a kontrasztot? Gondoltak valaha erre?

Beata, quia credidisti: boldog vagy, mert hittél. Csodálatos szót találunk a Szentírásban: Stabat: állt. Az Istenanya nemcsak kívülről, láthatóan, hanem bensőleg is, teljesen a fia mellett állt. Még ha meg is ölitek őt, ő az Isten, és ő megváltja az embereket. Nem tudom, elképzelhető-e ennél nagyobb hit.

Nézzük meg újra, hogyan növekszik a mi drága Szűzanyánk hite. Azt gondolom, nagyon egyszerűen, igazán emberi módon, mindenekelőtt az édesanya ölében tanult hinni. Hinni az Ószövetségben. Ez volt a helyes hit. Ábrahám is hitt. Nem ugorhatjuk át ezt a lépést: az első hely, ahol a gyermek hinni tanul, az édesapa térdén, az édesanya ölében van. A szülők példája sokkal mélyebbre hat a gyermek lelkében, mint a szavak.

Tehát hogy tanulta a Szűzanya a hitét? Sokat imádkozott a hit lelkületéért. Nem véletlenül mondja az egyház hagyománya, hogy az angyal imádság közben találta. Nem a sportpályán, nem valahol az utcán, hanem a kis szobájában imádság közben.

Nézzük az eszközeinket:

Először is imádkoznunk kell a hit lelkületéért.

Másodszor, valamit tanulnunk kell, olvasni valamit a hitről, a hit világról.

Ez nagy hiányosság. Amikor iskolába járunk, rendszerint még nem értjük, amit hallunk. Csak ismétljük, amit tanítanak nekünk. Ugyanúgy írjuk a dolgozatokat a hitből, mint matematikából, földrajzból vagy műszaki tudományokból. Ez a tudás a fejnek van, nem a szívnek. Később, mikor már az élet kellős közepén járunk, senki sem igazít útba, hogyan kellene a hit fényében látnunk az élet kérdéseit. Látják, lehet, hogy szakértőkké válunk a szakmánkban, de nem tudunk semmit a katolikus hitéletéről. Hogyan akarunk így az élet mestereivé válni?

Tehát, először is azt javaslom, forduljanak a Szűzanyához egy kéréssel ebben a hónapban. Milyen kéréssel? Add nekem a hit lelkét! Másodszor: naponta olvasnunk kellene valamit egy vallásos könyvből. Mindig azzal a szándékkal, hogy növekedjünk a hitben, mikor szembesülünk azzal a problémával, ami éppen foglalkoztat minket.

Valaki azt mondta nekem, hogy mindig fontolgatok, mindig mérlegelek, mindig az okokat keresem. Nem lenne-e jobb, ha félretenném az összes megfontolást, és valakire rábíznám magam? Nem, nem lehet ezt tenni. A Jóisten azt akarja, hogy keressük Őt, és nekünk meg kell találnunk mindenhol. És nekünk mindig gondolkodnunk, figyelniük kell, mert senki sem mondja meg, hogy hol találjuk meg az Istent.

Vigyáznunk kell, hogy ne csak tudjunk valamit a szerető Istenről és azokról a kérdésekről, amelyek az eszünk számára fontosak. Meg kell nyitniuk a szívüket az Isten felé és késznek kell lenniük arra, hogy minden sötétségen át haladjanak tovább. Ha a Jóisten látja, hogy elszakadunk önmagunktól és egyedül Őt keressük, meglátják, mennyi forróság járja majd át a szívüket.

Maga a lelkipásztori módszer ebben az esetben csakis a „testközelség”. A kísérés. Ez azt jelenti: időt adok, szánok, pazarlok a másik emberre. A nagy időpazarló mester Jézus. Nem igaz? Rászánta az időt a kísérésre, a lelkiismeret érlelésére, sebek gyógyítására, tanításra. A kísérés azt jelenti, együtt járni az utat...

Ferenc pápa

